

Program rozvoja obce MELČICE - LIESKOVÉ do roku 2023

NÁZOV:	PROGRAM ROZVOJA OBCE MELČICE - LIESKOVÉ DO ROKU 2023
ÚZMENÉ VYMEDZENIE:	TRNČIANSKY KRAJ, OKRES TRENČÍN OBEC MELČICE - LIESKOVÉ
DÁTUM SCHVÁLENIA:	16.12.2015
DÁTUM PLATNOSTI:	DO 31.12.2023
VERZIA:	1.0
PUBLIKOVANÝ VEREJNE	16.12.2015

A. ANALYTICKÁ ČASŤ	4
1. FYZIOGEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	5
2. HISTÓRIA OBCE	7
2.1 Vznik obce.....	7
2.2 Erb obce a pečatidlá.....	8
2.3. Osobnosti obce	9
3. DEMOGRAFIA A TRH PRÁCE.....	10
3.1. Demografický vývoj obce.....	10
<i>Graf č. 2 Prienik salda prirodzeného prírastku a migračného salda.</i>	11
3.2. Veková štruktúra obyvateľstva.....	12
3.3. Vzdelanostná úroveň.....	13
3.4. Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania.....	14
3.5. Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti.....	14
3.6. Osídlenie obce	15
4. ZAMESTNANOSŤ A NEZAMESTNANOSŤ	16
4.1. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva.....	16
4.2. Nezamestnanosť v obci	17
5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, KRAJINA	19
5.1 Charakteristika územia.....	19
5.2. Podnebie.....	19
5.3 Voda.....	19
5.4. Pôda, využitie územia	20
5.4. Kvalita ovzdušia	21
5.5. Flóra.....	26
5.6. Prírodné špecifikum obce	27
6. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ	27
6.1. Občianska vybavenosť.....	27
6. 2. Sociálna vybavenosť	27
6.3. Zdravotnícka vybavenosť.....	27
6.4. Školská vybavenosť.....	28
6.5. Kultúrna vybavenosť.....	28
6. 6. Športová vybavenosť.....	28
7. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	29
7.1 Doprava.....	29
7.2. Telekomunikácie.....	29
7.3. Elektrifikácia a verejné osvetlenie.....	29
7.4. Plynofikácia.....	29
7.5. Zásobovanie vodou.....	30
7.6. Odkanalizovanie	30
7.7. Odpady	30
7.8. Územný rozvoj	30
8. CESTOVNÝ RUCH V MIKROREGIÓNE	30
8.1. Východiská pre rozvoj cestovného ruchu.....	30
8.2. Širšie súvislosti, konkurencia, geografia.....	31
8.3. Návštevníci mikroregiónu.....	32
8.4. Turistika a rekreácia v mikroregióne	32
8.4.1. Potenciál viazaný na prírodné – pôvodné prostredie	32
8.4.2 Potenciál viazaný na vytvorené prostredie.....	34
8.4.3 Potenciál viazaný na nehmotné pamiatky.....	36
8.4.4. Potenciál viazaný na organizačné predpoklady /výstavy, kultúrne a športové podujatia/	38
8.5. Druhy a formy CR.....	38
8.6. Ubytovanie.....	39
8.7. Stravovanie.....	40
8.8. Športové zariadenia.....	40
8.9. Existujúce turistické, bežecké a cyklotrasy	41
8.10. Marketing a prezentácia obce Melčice - Lieskové.....	42
9. HOSPODÁRSTVO	43
9.1. Hospodárenie obce.....	43

9.2. Rozpočet obce.....	43
9.3 Majetok obce	44
9.4. Podnikateľské subjekty v obci.....	45
9.5. Nepodnikateľské subjekty v obci.....	46
10. SWOT ANALÝZA.....	47
B. STRATEGICKÁ ČASŤ	49
11. STANOVENIE FAKTOROV ROZVOJA A KLÚČOVÝCH DISPARÍT.	49
12. VÝCHODISKÁ STRATÉGIE, STRATÉGIA, JEJ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA.....	49
12.1. Východiská stratégie.....	49
12.2. Stratégia, jej ciele, priority a opatrenia.	51
C. PROGRAMOVÁ ČASŤ	53
PREHEAD STRATÉGIE OBCE MELČICE – LIESKOVÉ DO ROKU 2023	62
ŠPECIFIKOVANÉ PROJEKTOVÉ ZÁMERY OBCE MELČICE - LIESKOVÉ DO ROKU 2023	63
D. REALIZAČNÁ ČASŤ	64
13. STANOVENIE MERATELNÝCH UKAZOVATEĽOV.....	64
14. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE AKTIVÍT	65
E. FINANČNÁ ČASŤ	66
15. FINANČNÝ PLÁN	66
16. SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE MELČICE LIESKOVÉ	67
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV.....	68
LEGISLATÍVNY RÁMEC, VÝCHODISKÁ A POUŽITÉ ZDROJE	68

A. Analytická časť

Program rozvoja obce Melčice - Lieskové do roku 2023 je strednodobý plánovací dokument spracovaný v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja 531/2001 Z.z (aktualizovaný ďalej v zmysle 539/2008 a následne 309/2014).

Jeho východiskom je realizovaná aktuálna analýza, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja obce.

Program rozvoja obce definuje opatrenia, úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre, v rozvoji cestovného ruchu a v ďalších oblastiach, ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené priority a ciele.

Program pozostáva z :

- a) analytickej časti,
- b) strategickej časti,
- c) programovej časti,
- d) realizačnej časti a
- e) finančnej časti.

Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia a tiež systém monitorovania – stanovenie merateľných ukazovateľov.

Program rozvoja obce je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Program rozvoja obce Melčice – Lieskové do roku 2023 je verziou 1.0 Programu rozvoja obce. Schválený bol dňa 16.12.2015 uznesením č. 83/2015/OZ.

Za kolektív autorov
Ing. Stanislav Dreisig
riaditeľ TRRA

1. Fyziogeografická charakteristika obce

Obec Melčice-Lieskové leží na západnom Slovensku.

Patrí k obciam Trenčianskeho kraja s počtom obyvateľov do 5 000 - počet obyvateľov 1 619 (2014).

Z administratívneho hľadiska patrí do územia Trenčianskeho samosprávneho kraja, okresu Trenčín.

Katastrálne územie obce má výmeru 21 575 421 m² . Hustota osídlenia obce je 74,2 obyvateľov na km². (2014)

Obec je od roku 2003 súčasťou mikroregionálneho celku Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu, ktorý spája 7 obcí Trenčianskeho okresu. Mikroregionálny celok vychádza z územného usporiadania obcí.

Stred obce leží v m. n. m. na súradniciach 48°50'44.9" N – severnej zemepisnej šírky, 17°54'39.69" E – východnej zemepisnej dĺžky.

Najvyššia poloha v katastri obce dosahuje 807 m. n. m najnižšia 196 m. n. m. Stred obce leží v 202 m. n. m.

Obec nemá miestne časti:

Obec susedí s katastrálnym územím :

k. ú. : Zemianske Lieskové - je jedno z KÚ obce, lebo obec má 2 KÚ

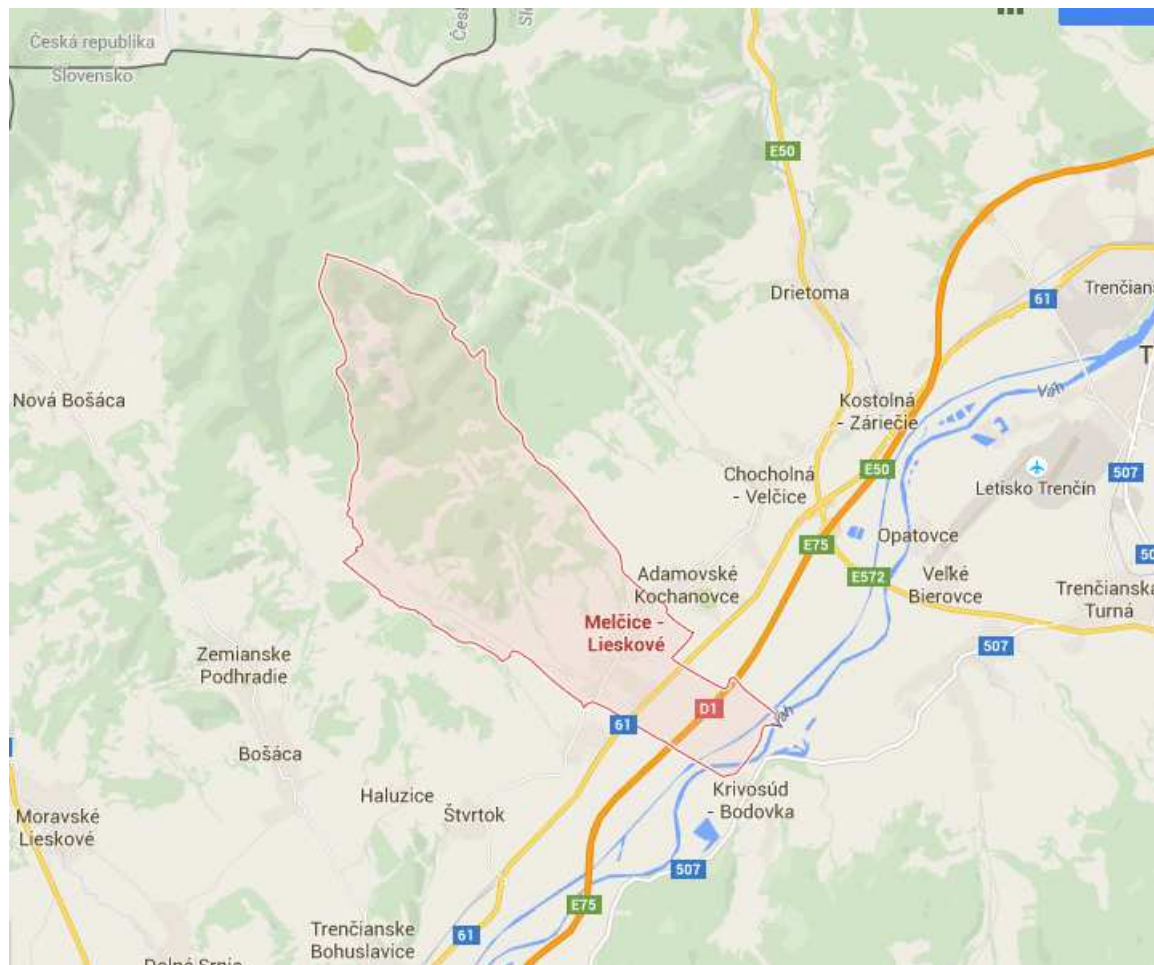
k. ú. : Ivanovce

k. ú. : Krivosúd - Bodovka

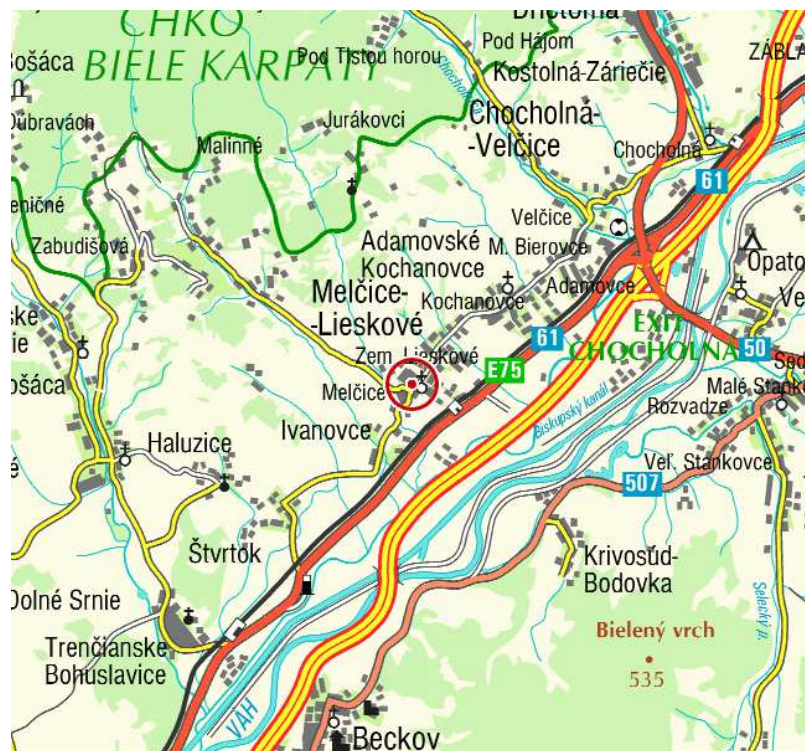
k. ú. : Haluzice

k. ú. : Chocholná - Velčice

k. ú. : Nová Bošáca

Kataster obce Melčice – Lieskové¹

Lokalizácia obce Melčice- Lieskové²

¹ www.google.sk/maps
² www.zoznam.mapy.sk

2. História obce

2.1 Vznik obce

Terajšia obec vznikla v roku 1975 zlúčením dovtedy samostatných Melčíc a Zemianskeho Lieskového, ktoré sa spojilo už r roku 1914 s Malými Žabokrekmi.

Do pravekej histórie vstúpila obec objavmi z mladšej doby bronzovej i nálezmi kostrového pohrebiska z veľkomoravského obdobia. Hustotu ranostredovekých sídel vo vhodnom geografickom prostredí ovplyvnila blízkosť Beckovského hradu, brod cez rieku Váh, kde sa vyberalo mýto, stredoveká cesta, na ktorú sa napájali komunikácie vedúce z dôležitých priesmykov na moravsko-uhorských hraniciach.

Do písanej histórie sa však prvýkrát Melčice dostávajú až na konci 14. storočia. V listine z roku 1398, ktorou kráľ Žigmund Luxemburský daroval Beckovské panstvo Ctiborovi zo Ctiboríc, sa uvádzajú popri ostatných okolitých obciach pod názvom „Myliche“.

Obec Zemianske Lieskové sa naopak nespomína ani v jednej kráľovskej donácii, pretože bola od počiatku vyňatá z rozsiahleho komplexu hradu Beckov. Ako majetok rodiny Slopnianskej (podľa dediny Slopná pri Považskej Bystrici) sa v písomných prameňoch objavuje až v roku 1478. Často menila majiteľov – v roku 1496 dostal obec od rodiny Slopnianskej Osvald Rozvadský z Malých Stankoviec. Svoje diely mali v obci píšucej sa ako Nemeslieszko alebo Leskowe nobilium aj Žambokrétovci. Susedné Malé Žabokrekky (Samokregh, Sabokrek, Vágzsambokrét) boli ich dedičným majetkom, naposledy ich vlastnil barón Július Szálavský, tajný radca, a koncom 19. storočia trenčiansky župan.

V priebehu 17. storočia sa obce začali osídľovať na nehostinných od intravilánu vzdialených kopaniciach. V období medzi I. a II. svetovou vojnou vznikla osada Dúžniky. Táto prirodzeným spôsobom zanikla v päťdesiatych rokoch.

Melčice patrili k typickým kuriálnym obciam Beckovského panstva, jednotlivé častky vlastnili takmer 2 desiatky šľachtických rodín (Bánfiovci, Rozgoňovci, Kanižajovci, Nádašdyovci...). Po vytvorení komposesorátu v roku 1648 majetky v Melčiciach dostalo tzv. 12 hradných rodín, patrili medzi ne napr. Beréniovci, Esterháziovci, Drugethovci, Horeckí, Medňanskí, Rátkaiovci, Pongrácovci,... Svoje diely tam mali aj miestni zemanovia Melčickí.

Ešte komplikovanejšie majetkové pomery boli v Zemianskom Lieskovom, ktoré vlastnili koncom 16. storočia Apponiovci, Madočániovci, Perényiovi, Sugoňovci, rodiny Raymanus. Jej majetkové častky prešli v roku 1751 vydajom Zuzany Raymanovej na Silvayovcov.³

---

³ www.melcice-lieskove.sk

2.2 Erb obce a pečatidlá

Erb obce Melčice - Lieskové

Erb tvoria tri kvety. Pri výbere farieb farby kvetov sa vzalo do úvahy, že pri výtvarnom riešení sa vychádzalo predovšetkým z pečate pôvodnej zemianskej-kuriálnej obce Zemianske – Lieskové a modrá farba v minulosti charakterizovala zemiansky stav.

Na skutočnosť, že ide o dve obce, upozorňuje štiepený štít erbu, ktorého pravá polovica je strieborná a ľavá je zlatá.

Definícia erbu znie: zo spodného okraja strieborno-zlatého štiepeného štítu vyrastajú tri modré kvety na zelených listnatých stopkách.

Používanie pečatidiel súvisí so započatím administratívnej činnosti obcí. Informácie o pečatidlách nachádzame na dokumentoch s ich použitím. Zväčša sa jedná o pečatidlá s veľmi jednoduchou kresbou. Tak je tomu aj v prípade obce Melčice-Lieskové. J. Fojtík, ktorý popísal pečatidlá obcí Trenčianskej župy, popisuje nedatovanú pečať s priemerom 28 mm. Použitá bola v roku 1785. V pečatnom poli sú jednoduché iniciálky M . D (Melčice Dedina), pod ním je malý kvietok (?).

Z tohto usporiadania vychádza aj súčasná pečať obce.

Pečať obce Melčice - Lieskové

2.3. Osobnosti obce

Z obce pochádza aj predstaviteľ slovenskej literatúry a spoločenského života Ján Smrek. Vlastným menom Ján Čietek. V rokoch 1919 – 1921 študoval v Modre, 1921 – 1924 na ev. bohosloveckej fakulte v Bratislave. V roku 1917 pracoval krátko v obchode F. Houdka v Ružomberku, potom bol vojak rakúsko – uhorskej armády. Počas štúdií r . 1920 praxoval v Národných novinách v Martine, 1924 bol redaktor Slov. denníka v Bratislave, 1925 – 1929 redaktor martinských Národných novín, 1930 – 1939 redaktor u L. Mazáča v Prahe, kde založil Edíciu mladých slov. autorov, založil a redigoval literárny mesačník Elán. V roku 1939 sa presťahoval do Bratislavy, kde do 1944 pokračoval vo vydávaní Elánu. 1946- 1947 jeho vydávanie obnovil. 1945 – 1948 prednosta kultúrneho odboru na Povereníctve informácií, po 1948 žil ako slobodný spisovateľ v Bratislave. Reprezentant nastupujúcej slov. literárnej generácie po 1918, predstaviteľ vitalizmu v slov. poézii. Zostavil Zborník mladej slovenskej literatúry 1924, zaslúžil sa o vydanie zborníka Slovenská prítomnosť literárna a umelecká (1931). Po časopiseckých začiatkoch debutoval zbierkou Odsúdený k večitej žizni (1922), ktorá odzrkadľuje životné pocity zo zážitkov vo svetovej vojne. Nasledujúce zbierky však znamenali radikálny obrat k životným pozitívam, vitalizmu a senzualizmu.. takými sú zbierky : Cválajúce dni (1925), Božské uzly (1929), Iba oči (1933). V zbierke básní Zrno (1935) sa sústredil na oslavu domova, slov. krajiny a ľudí. Výnimočné miesto v jeho tvorbe má básnická skladba Básnik a žena (1934), meditácia o žene ako večnej inšpirátorky umenia, o poézii a jej poslaní. Zbierkami Hostina (1944) a Studňa (1945) básnicky komentoval tragiku začiatku druhej svetovej vojny, zaujal stanovisko humanistu a ochrancu základných ľudských hodnôt. Básnickou knihou Obraz svete (1958) sa priklonil k prírode. V zbierke Struny (1963) vyzdvihol hodnoty priateľstva a družnosti zbierkou Nerušte moje kruhy (1965) sa kriticky vyrovnával s obdobím 50. rokov, poznačených politickými deformáciami. Bolo to obdobie, v ktorom sa básnicky odmičal, písal iba pre deti. (Maľovaná abeceda, 1954, Machule, 1956) a venoval sa prekladovej tvorbe. Knižne vyšli jeho preklady maďarských básnikov E. Adyho, A. Józsefa, S. Petöfiho, predklad Villonovho Veľkého testamentu (s J. Felixom, 1949) a Puškinovej básnickej skladby Ruslan a Ľudmila (1957). Autor pútavej memoárovej knihy Poézia moja láska (1968), operných libriet Beg Bajazid (1957) a Mr. Scrooge (1963).⁴

Z obce Melčice – Lieskové pochádzala tiež Daniela Tranžiková. Dňa 25.10.2015 bolo udelené čestné občianstvo Daniele Trandžikovej (rod. Novákovej) in memoriam za reprezentáciu obce Melčice-Lieskové v hádzanej. Tranžiková hrávala za Odevu Hlohovec, Štart Trenčín a ZVL Prešov, majsterka Československa 1986, 1987 i 1989 a semifinalistka EPM 1987, najlepšia hádzanáarka Československa 1980, 1981a 1988, 311 – násobná reprezentantka, 657 gólov, strieborná na MS 1986, účastníčka OH 1980 (5.) i 1988 (5.).⁵

⁴ Zdroj: Reprezentačný biografický lexikón Slovenska , A. Moravčík

⁵ Zdroj: <http://www.melcice-lieskove.sk/novinky/daniela-trandzikova-cestny-obcan-obce-melcice-lieskove>

3. Demografia a trh práce

3.1. Demografický vývoj obce

Z historických prameňov vieme, že obec Melčice mala v roku 1940 , 156 domov a 854 obyvateľov. V roku 1975 sa obec zlúčila so susednou obcou Zemianske Lieskové, ktoré sa ešte predtým v roku 1914 zlúčilo s obcou Malé Žabokreky, čím sa počet obyvateľov v celkovom súčte zvýšil na 1532 (1970). Ak chceme ďalej sledovať demografický vývoj obce Melčice – Lieskové, musíme konštatovať, že za jeho vývojom stáli zlúčené obce. Z tabuľky pri porovnaní počtu obyvateľov za desaťročia a posledné roky vidíme, že demografický vývoj obce sprevádzali prírastky i úbytky obyvateľstva, v celkovom sumáre však počet obyvateľov obce rástol, demografický trend vývoja obce Melčice – Lieskové má rastúci charakter.

Tab. č.1 Vývoj počtu obyvateľov obce Melčice Lieskové 1991 - 2014		
Rok	Počet obyvateľov	%-tuálna zmena
1991	1515	
2001	1531	1,06
2002	1560	1,89
2003	1557	-0,19
2004	1549	-0,51
2005	1537	-0,77
2006	1532	-0,33
2007	1538	0,39
2008	1584	2,99
2009	1605	1,33
2010	1578	-1,68
2011	1591	0,82
2012	1591	0,00
2013	1583	-0,50
2014	1619	2,27

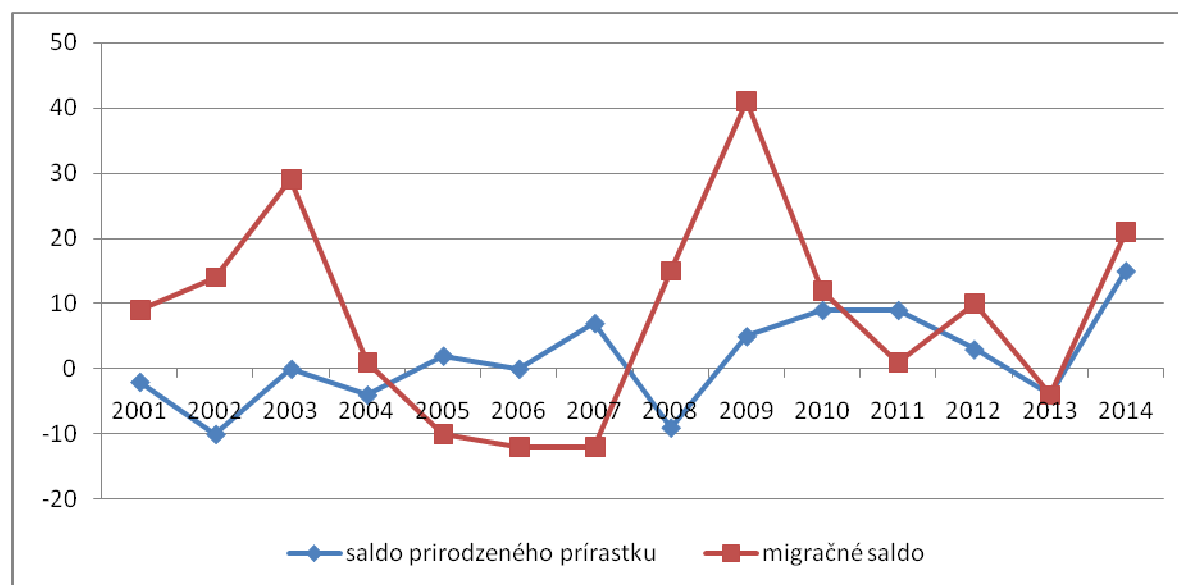
Zdroj: Štatistický úrad SR

O dôvodoch demografických zmien hovorí ukazovateľ prirodzenej výmeny a migrácie, ktorý sleduje prírastok a úbytok obyvateľstva prostredníctvom sledovania natality, mortality, prisťahovalectva a vysťahovania z obce. Z dostupných údajov za roky 2001 – 2014, ktoré poskytujú relatívne dobrý obraz o dôvodoch demografických zmien, možno konštatovať, že demografický vývoj obce Melčice - Lieskové bol ovplyvnený hlavne migráciou obyvateľstva a to značným sťahovaním sa do obce v posledných rokoch. Za sťahovaním sa do obce stojí pravdepodobne realizovaná bytová výstavba ako i blízkosť obce ku mestám – zdrojov pracovných príležitostí. Keď porovnáваме posledne sledované obdobie, demografická situácia obce sa zlepšila.

Tab .č.2 Dôvody demografických zmien, saldo prirodzeného prírastku, migračné saldo a celkový prírastok														
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
živorodení	14	9	12	19	16	11	22	8	17	23	21	19	20	24
zomretí	16	19	12	23	14	11	15	17	12	14	12	16	24	9
saldo prirodzený prírastok	-2	-10	0	-4	2	0	7	-9	5	9	9	3	-4	15
migračné saldo	9	14	29	1	-10	-12	-12	15	41	12	1	10	-4	21
celkový prírastok	7	4	29	-3	-8	-12	-5	6	46	21	10	13	-8	36

Prienik salda prirodzeného prírastku a migračného salda sa ocitá v pozitívnych hodnotách čo poukazuje na rastúci demografický trend.

Graf č. 2 Prienik salda prirodzeného prírastku a migračného salda.

3.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je jedným z najdôležitejších demografických ukazovateľov. Následkom zníženia pôrodnosti v posledných rokoch sa znižuje podiel osôb v predproduktívnom veku (do 14 rokov) a zvyšuje sa podiel obyvateľstva v produktívnom veku (15-59 muži – 54 ženy) a v poproduktívnom veku (60 a viac rokov muži a 55 a viac rokov ženy).

Na disproporciu medzi podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku a poproduktívnom veku poukazuje index starnutia, čo je pomer osôb v poproduktívnom veku k počtu osôb v predproduktívnom veku násobený stom. Pri hodnote ukazovateľa väčšej ako 100 možno hovoriť o regresívnom, pri hodnote menšej ako 100 o progresívnom trende vo vekovom zložení obyvateľstva.

Tab. č.3 Veková štruktúra obyvateľstva v obci Melčice - Lieskové v roku 2014								
2014	Pohla-	Spolu	Vek				Priemer ný vek	Index starnuti a
	vie		0 - 14	15 - 59M/54Ž	60+ M/55+ Ž	15 - 49 Ž		
	Muži	773	131	564	96	414	39,15	84,96
Melčice- Lieskové	Ženy	846	141	553	152	406	40,7	107,8
	Spolu	1619	272	1117	248	820	39,63	97,64

Zdroj: ŠÚ

Keď porovnáваме údaje za obec Melčice - Lieskové v kontexte dostupných rokov 2005, 2010, 2014 vidíme pohyby v rôznych vekových skupinách. Želané sú prírastky v predproduktívnej skupine detí 0 -14 rokov. Tie činili v roku 2005 podiel 17,3 %, v roku 2010 ich podiel poklesol na 14,58 % a v roku 2014 opäť narástol na 15,69 %. Zaznamenaný bol nárast v produktívnej skupine a to z dôvodu zmeny v štatistickom vykazovaní v súvislosti so zvyšovaním veku odchodu do dôchodku.

Tab. č. 4 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva Melčice - Lieskové					
Obec	obdobie	Spolu	Štruktúra v %		
			predproduktívny	produktívny	poproduktívny
	2005	100,00	17,3	61,59	21,11
	2010	100,00	14,58	62,8	22,62
	2014	100,00	15,69	68,99	15,32

Zdroj: ŠÚ

3.3. Vzdelanostná úroveň

Dostupné údaje o vzdelaní obyvateľstva sú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Vzhľadom k rozvoju systému školstva, ktorý sa zameriava na ďalšie vzdelávanie a rôzne medzistupne vo vzdelávaní, ale i ekonomickému trendu, ktorý kladie požiadavky na nové vzdelávanie sa ťažšie hodnotí vzdelanostná úroveň spred desiatich rokov a tá dnešná. Badateľný je úbytok počtu osôb so základným vzdelaním. Zrejmý je však nárast počtu osôb s ukončeným vysokoškolským vzdelaním ako aj úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou. Vzdelanostný potenciál môžeme porovnávať v rámci mikroregiónu, okresu a kraja, resp. medzi obcami navzájom. Pre zdĺhavosť tohto porovnania, porovnanie nie je súčasťou tohto dokumentu.

Tab. č. 5 Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania Melčice - Lieskové SOBD 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Melčice - Lieskové				
Základné		69	114	183
Učňovské (bez maturity)		149	95	244
Stredné odborné (bez maturity)		106	74	180
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		44	24	68
Úplné stredné odborné (s maturitou)		180	196	376
Úplné stredné všeobecné		17	34	51
Vyššie odborné vzdelanie		5	7	12
Vysokoškolské bakalárske		10	21	31
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		63	88	151
Vysokoškolské doktorandské		2	1	3
Vysokoškolské spolu		75	110	185
Študijný odbor	prírodné vedy	1	2	3
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	29	9	38
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	14	6	20
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	5	3	8
	zdravotníctvo	1	5	6
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	11	45	56
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedagog. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	7	36	43
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	2	2
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	4	0	4
nezistený	3	2	5	
Bez školského vzdelania		102	129	231
Nezistené		20	24	44
Úhrn		767	807	1 574
Zdroj: ŠÚ				

3.4. Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

K dispozícii sú posledné údaje z roku 2011. V obci Melčice - Lieskové popri rímskokatolíckom vierovyznaní, ku ktorému sa hlási 49,43 % obyvateľstva, silne vystupuje aj náboženstvo evanjelické, ku ktorému sa hlási 30,63 % obyvateľstva. Zastúpenie obyvateľov evanjelického vierovyznania je v obci Melčice – Lieskové v porovnaní s krajom a okresom ako aj obcami silnejšie, než je evidované na úrovni kraja a okresu. Čo sa týka porovnania medzi obcami, zastúpenie evanjelického náboženstva sa spája s tradíciou tohto náboženstva v obci, inak sú obce z 80 % zväčša rímsko-katolícke. Od posledne sledovaného obdobia sa skupina obyvateľstva hlásiaca sa k tradičným cirkvám zmenšila a do popredia vystupujú tiež novoregistrované cirkvi. Tieto sú zastúpené tiež v obyvateľstve obce Melčice - Lieskové, najvýznamnejšie Cirkev apoštolská 9 občanov, Cirkev bratská 2 občania.

Tab. č. 6 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania			
Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Melčice-Lieskové			
Rímskokatolícka cirkev	371	407	778
Gréckokatolícka cirkev	4	4	8
Pravoslávna cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	229	253	482
Evanjelická cirkev metodistická	3	1	4
Apoštolská cirkev	3	6	9
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	0	1
Cirkev bratská	1	1	2
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	1	1
Bahájske spoločenstvo	0	1	1
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	0	1	1
Bez vyznania	88	67	155
Iné	2	1	3
Nezistené	65	63	128
Spolu	767	807	1 574

3.5. Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Posledné údaje sú z roku 2011. Z údajov môžeme konštatovať, že v obci prevláda slovenská národnosť, hlási sa k nej 93,78 % občanov. V obyvateľstve je tiež zastúpená národnosť česká 0,7 % občanov. V obci nežije žiadne rómske obyvateľstvo. V obyvateľstve sa vyskytuje tiež národnosť bulharská, moravská, chorvátska, ukrajinská a maďarská.

Zloženie obyvateľstva z hľadiska národnosti je typické pre obec lokalizovanú v Trenčianskom kraji.

Tab. č. 7 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti			
Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Melčice-Lieskové			
Slovenská	718	758	1 476
Maďarská	0	1	1
Ukrajinská	0	1	1
Česká	4	7	11
Poľská	1	0	1
Chorvátska	1	0	1
Moravská	1	1	2
Bulharská	3	0	3
Iná	1	2	3
Nezistená	38	37	75
Spolu	767	807	1 574

3.6. Osídlenie obce

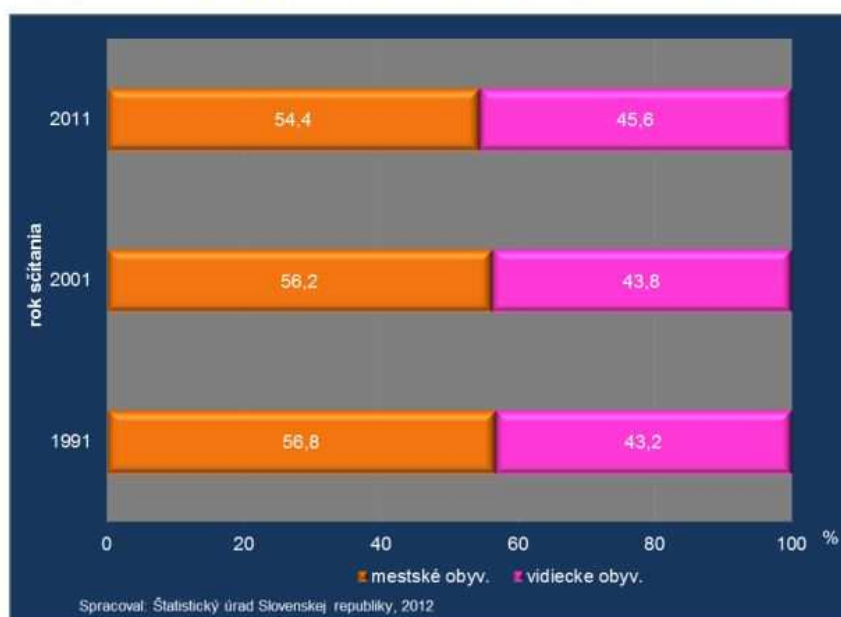
Tab. č. 8 Domy Melčice Lieskové SOBD 2011					
Rok	1991	2001	% Zmena	2011	% Zmena
Počet obyvateľov	1515	1531	1,06	1591	3,92
Počet obydlí	431	452	4,87	432	-4,42
Trvale osídlené obydlia	360	349	-3,06	382	9,46
Neobývané	71	103	45,07	50	-51,46
% Neobývaných	16,47	22,79		11,57	-49,21

Zdroj: ŠÚ

Hustota osídlenia obce Melčice - Lieskové je 74 obyvateľov na km². V roku 1991 bolo evidovaných 431 obydí, pričom 360 z nich bolo trvale obývaných. Ďalší vývoj v oblasti bývania mal zaujímavý priebeh. Za desaťročie 1991 – 2001 sa zvýšil počet obyvateľov, zvýšil sa počet obydí a však vzrástlo tiež významne % neobývaných domov. V ďalšom desaťročí 2001 – 2011 sa zvýšil počet obyvateľov o 3,92 % , znížil sa počet obydí o -4,42 % a však významne sa zvýšil počet trvale osídlených obydí kedy % neobývaných obydí tvorí len 11,57 %. Toto % je už veľmi nízke a poukazuje na významný rozvojový trend obce, ktorý sa nakoniec ukazuje v zvyšovaní počtu obyvateľov obce t.j. rastúcom demografickom trende. Nízke % neobývaných domov je neklamným znakom atraktívnych obcí z hľadiska trvalého bývania obyvateľstva.

V súvislosti s osídlením obce a bývaním si všimnime trend vývoja bývania čo sa týka podielu mestského a vidieckeho obyvateľstva a teda podiel obyvateľstva bývajúceho v mestách a na dedine. Podiel obyvateľstva bývajúceho na vidieku je na Slovensku vo všeobecnosti veľmi vysoký, tvorí takmer polovicu bývajúceho obyvateľstva. Ešte zaujímavejší je fakt, že tento podiel má rastúci trend.

G 3 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 – 2011

4. Zamestnanosť a nezamestnanosť

4.1. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva

Dôležitým faktorom trhovej ekonomiky je zamestnanosť. Zmeny v ekonomike sa podieľajú aj v podiele zamestnanosti v jednotlivých odvetviach hospodárstva. Ustupuje podiel zamestnaných obyvateľov v priemysle a poľnohospodárstve a narastá podiel obyvateľov zamestnaných v oblasti služieb. Keďže máme dostupné údaje z rokov SOBD 2001 ako i SOBD 2011 môžeme údaje na úrovni obce porovnávať. Novšie údaje nám poskytujú presnejšie informácie o ekonomickej aktivite osôb podľa odvetví. Keďže SOBD jednej obce je iba malou vzorkou ekonomicky aktívnych osôb, nie je možné formulovať všeobecné závery platné pre celkový ekonomický trend. Všimnúť si však môžeme :

- vysokú zamestnanosť v oblasti štátnej a verejnej správy
- vysokú aktivitu v oblasti obchodných činností

Tab. č. 9 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti Melčice - Lieskové SOBD 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Melčice-Lieskové				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	23	9	32	24
Lesníctvo a ťažba dreva	5	1	6	4
Výroba potravín	6	7	13	9
Výroba nápojov	4	1	5	3
Výroba textilu	2	3	5	3
Výroba odevov	2	14	16	11
Výroba kože a kožených výrobkov	0	1	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0	2	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	1
Tlač a reprodukcia záznamových médií	2	0	2	2
Výroba chemikálií a chemických produktov	2	1	3	2
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	4	5	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	0	3	3
Výroba a spracovanie kovov	1	0	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	17	4	21	19
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	4	6	10	9
Výroba elektrických zariadení	20	17	37	34
Výroba strojov a zariadení i. n.	17	5	22	19
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	4	8	12	10
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	3	0	3	3
Výroba nábytku	2	2	4	3
Iná výroba	2	5	7	7
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	1	4	3
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	5	0	5	4
Zber, úprava a dodávka vody	2	0	2	2
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	0	1	1	1
Výstavba budov	15	2	17	15
Inžinierske stavby	4	3	7	6
Špecializované stavebné práce	25	1	26	19
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	13	3	16	13
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	20	20	40	33
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	39	36	75	65

Pozemná doprava a doprava potrubím	43	8	51	43
Letecká doprava	1	0	1	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	17	3	20	20
Poštové služby a služby kuriérov	2	4	6	5
Ubytovanie	0	2	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	8	15	23	20
Telekomunikácie	2	1	3	3
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	5	1	6	5
Informačné služby	1	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	7	9	6
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0	1	1
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	2	3	3
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	0	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	2	1	3	2
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	0	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	2	5	4
Reklama a prieskum trhu	3	2	5	5
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	1	2	1
Prenájom a lízing	1	1	2	2
Sprostredkovanie práce	0	1	1	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	1	0	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	8	1	9	7
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	3	3	6	5
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	3	4	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	32	28	60	53
Vzdelávanie	7	30	37	33
Zdravotníctvo	7	22	29	27
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	12	12	12
Sociálna práca bez ubytovania	1	3	4	4
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	2	1	3	3
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0	1	1
Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	1	2	2
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	1	2	2
Činnosti členských organizácií	1	4	5	5
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	1	5	6	4
Nezistené	25	21	46	40
Spolu	436	342	778	660

Z tabuľky č. 11 vidíme zníženie podielu ekonomicky aktívnych osôb, čo je negatívnym ukazovateľom.

Tab. č. 10 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Melčice - Lieskové , porovnanie SOBD 2001 , 2011		
SOBD	2001	2011
Počet obyvateľov	1531	1591
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	802	778
% - tuálny podiel	52,38	48,90
Dochádza	502	660
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2001, 2011		

4.2. Nezamestnanosť v obci

O vývoji nezamestnanosti v obci Melčice - Lieskové vypovedá len údaj OUP Trenčín o počte evidovaných nezamestnaných a ich štruktúre. Vzhľadom k tomu, že disponibilná pracovná sila sa filtruje len na úrovni okresu nie je možné objektívne určiť mieru nezamestnanosti. Pri porovnaní je možné zachytiť sa demografických údajov a trende vývoja okresu Trenčín. Celkovo možno povedať, že obec Melčice - Lieskové územne patriaca do okresu Trenčín nachádza sa v relatívne priaznivo vyvíjajúcom sa pásme s nižšou evidovanou mierou nezamestnanosti.

Územná blízkosť obce Melčice - Lieskové k stredisku pracovných príležitostí mestu Trenčín i Novému Mestu nad Váhom a celkový charakter obce hovorí o jestvujúcich príležitostiach korigovať nepriaznivý vývoj tohto ukazovateľa.

Z tabuľky uvádzajúcej počty nezamestnaných osôb v obci možno povedať, že na začiatku sledovaného obdobia (1998) bolo v obci 51 nezamestnaných osôb. V roku 2007 bol počet osôb bez práce najnižší a to 19 osôb. Následne opäť stúpil a vystúpil až na hodnotu 74 v roku 2014, čím zároveň dosiahol svoje maximum. Rast počtu nezamestnaných osôb je celospoločenským javom a nemožno ho vzťahovať na túto obec – nejedná sa o lokálny jav.

Rok	Počet nezamestnaných	% zmeny
1998	51	
2000	54	-9,26
2002	68	12,24
2004	48	-12,73
2005	35	-20,83
2006	32	-8,57
2007	19	-40,63
2008	24	26,32
2009	59	145,83
2010	66	11,86
2011	71	7,58
2012	60	-15,49
2013	66	10,00
2014	74	12,12

Zdroj: Štatistický úrad

Z grafu č. 3 vidíme rastúci charakter počtu nezamestnaných osôb v obci Melčice Lieskové.

5. Životné prostredie, krajina

5.1 Charakteristika územia

Komplex prírodného prostredia na území obce Melčice-Lieskové ovplyvňujú mnohé činitele. Medzi najdôležitejšie patrí geografická poloha, geomorfo-logické členenie, geologická stavba a podnebie.

Obec sa rozprestiera v Považskom podolí na úpätí Bielych Karpát. Nadmorská výška v Melčiciach dosahuje 202 m n. m. a v Lieskovom 205 m n. m. Plochý povrch odlesnenej časti chotára tvoria naplaveniny Váhu a postupne prechádza do pahorkatiny cez vrchovinu až do nízkej hornatiny s mohutnými tvrdošmi.

V zmysle regionálneho geomorfologického členenia Slovenska územie je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty a subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty. Územie obce je súčasťou krajinného celku Biele Karpaty a celku Považské podolie, ktoré tu zasahujú z oblasti Slovensko-moravské Karpaty.

Ku celku Biele Karpaty patria najvyššie časti pohoria v chotári, najvyšší bod dosahujú Dúžniky 807 m n. m. Ku celku Považské podolie patria podstatné časti územia obce. Výškové rozpätie v chotári sa pohybuje v rozmedzí 196 m n. m. – najnižší bod v nive Váhu a 807 m n. m. – najvyšší bod v chotári Dúžniky.

5.2. Podnebie

Územie chotára z klimatického hľadiska môžeme rozdeliť do typu kotlinovej klímy a horskej klímy.

Intravilán obce s priľahlými časťami Považského podolia charakterizuje kotlinová klíma, ktorá môže byť teplá s priemernou teplotou v najteplejšom mesiaci júli 18,5°C – 20°C a mierne teplá s priemernou teplotou v najteplejšom mesiaci júli 17°C – 18,5°C. Ročný úhrn zrážok predstavuje 600 – 800 mm.

Najvyššie hrebene v chotári charakterizuje typ horskej klímy a subtyp chladná klíma, v najchladnejšom mesiaci januári priemerná teplota dosahuje –5°C až –6,5°C a v najteplejšom mesiaci júli priemerná teplota dosahuje 13,5°C až 16°C. Ročný úhrn zrážok predstavuje 800 – 1 100 mm. V predhorí Bielych Karpát sa vyskytuje subtyp mierne teplá klíma. Priemerné teploty dosahujú o málo vyššie hodnoty a úhrn zrážok je o niečo nižší.

5.3 Voda

Hydrologicky územie patrí do povodia Váhu, odvodňujú ho pravostranné prítoky Melčický a Žabokrčky potok. Melčický potok má dĺžku 15,5 km. Jeho zdrojnice ležia

v závere Hradnianskej doliny na juhovýchodných svahoch Dúžníka (807,2 m n. m.) v Bielych Karpatoch. Preteká obcami Melčice a Ivanovce.⁶

Hlavným zásobovateľom povrchových vôd sú dažďové a snehové zrážky. Najväčší prietok majú na jar a najmenší na sklonku leta.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva pravidelne monitoruje kvalitu pitnej vody z vodovodov a podáva o jej kvalite správu. Sleduje sa najmä úroveň hladiny dusičnanov, ktorá nesmie presiahnuť hodnotu 50 mg.l-1. Je potrebné však uviesť, že deti do 6 mesiacov veku nesmú piť vodu, ktorá presahuje hodnotu 10 mg.l-1. Pre posúdenie kvality vody v obci Štvrtok uvádzam tabuľku meraní RÚVZ i pre ďalšie odberné miesta.

Prevádzkovateľ vodovodu	Merné miesto	Hodnota mg.l-1
TVS a. s. Trenčín	Obec Ivanovce – MŠ	23,10 – 26,10
TVS a. s. Trenčín	Obec Štvrtok – MŠ	19,50 – 26,30
TVS a. s. Trenčín	Obec Chocholná-Velčice MŠ	4,50 -7,70
TVS a.s. Trenčín	Obec Kostolná-Záriečie MŠ	5,10 – 7,40
TVS a.s. Trenčín	Obec Adamovské Kochanovce MŠ	11,90-26,20
TVS. a . s. Trenčín	Obec Melčice – Lieskové MŠ	22,80-25,50

Tab. č. 12: Kvalita pitnej vody –vodovody – vybrané obce podľa RÚVZ aktualizovaného merania

- Voda s dusičnanmi nad 10 mg.l-1 je nevhodná pre deti do 6 mesiacov
- Voda v obci Ivanovce je nevhodná pre deti do 6 mesiacov

Z podzemných vôd musíme spomenúť významný prvok – minerálny prameň, ktorý je vzdialený 1,3 km od obce. Leží v poľnej časti, ktorá sa nazýva Kamenná dolina na pravej strane Melčického potoka. Tento prameň však nie je odporúčaný RÚVZ. Je to slabo mineralizovaná hydrouhličitanová studená kyselka. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne vykonáva pravidelný monitoring kyseliek v regióne. Rozbor kyseliek je prevádzaný v minimálnom rozsahu s cieľom zistiť použiteľnosť vodných zdrojov pre ľudskú spotrebu, zdravotné účinky kyseliek vyhodnocované nie sú, nakoľko úrad nedisponuje potrebným laboratórnym vybavením. Melčická kyselka bola vyhodnotená ako mikrobiologicky nestabilná, preto sa v odporúčaných prameňoch už ďalej nevyhodnocuje.

Rodinné domy využívajú tiež vlastné studne, ktorých kvalita vody je sledovaná len individuálne. Pre zistenie stavu je možné odobrať vzorky vody zo studní a urobiť mikrobiologický prieskum. Prieskum vykonáva Regionálny úrad zdravotníctva v Trenčíne. (RÚVZ).

5.4. Pôda, využitie územia

V pôdnej pokrývke môžeme najlepšie sledovať rozmanitosť prírodných pomerov. V chotári sú zastúpené hnedé lesné pôdy a v alúviu Váhu sa vytvorili nívne pôdy. Katastrálne územie obce má rozlohu 2157 ha, z toho takmer polovicu plochy 1 027ha zaberá poľnohospodárska pôda. Pomer poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej plochy je rovnomerne rozmiestnený. Poľnohospodárske družstvo v rastlinnej výrobe

⁶ Zdroj: <http://www.vlaky.net/servis/galeria.asp?id=4158>

sa zameriava na pestovanie jačmeňa, pšenice, kukurice, cukrovej repy, zemiakov a krmovín. V živočíšnej výrobe sa venujú chovu hovädzieho dobytku a ošípaných. V obci sa nachádza plocha zaradená ako vinica, zaberá 962 m². Lesný pozemok zaberá významnú plochu a to až 43,38 %.

Vodná plocha v obci tvorí 24 ha, nevyužíva sa na rekreačné účely.

Tab č. 13 Využitie pôdy - územie Melčice - Lieskové 2014		
druh	m ²	%tuálny podiel
poľnohospodárska pôda	10 277 848	47,64
orná pôda	6 945 039	32,19
chmeľnica,vinica	962	0,00
záhrada	405 004	1,88
ovocný sad	4 535	0,00
trávnatý porast	2 922 308	13,54
nepoľnohospodárska pôda	11 297 573	52,36
lesný pozemok	9358611	43,38
vodná plocha	235 853	1,09
zastavaná plocha a nádvorie	1 002 912	4,65
ostatná plocha	700 197	3,25
SPOLU ÚZEMIE	21 575 421	100,00
Zdroj: Štatistický úrad 2014		

5.4. Kvalita ovzdušia

Obec Melčice - Lieskové je lokalizovaná medzi zdrojmi znečistenia ovzdušia pochádzajúcimi z okolitých miest a to predovšetkým mesta Trenčín a mesta Nové Mesto nad Váhom. V týchto mestách sú zároveň špecifikované jestvujúce zdroje znečistenia. O stave ovzdušia v okrese Trenčín, resp. okrese Nové Mesto nad Váhom vypovedá Správa o stave ovzdušia Trenčianskeho kraja.

Krajské úrady životného prostredia sú povinné vydávať raz ročne správu o stave životného prostredia príslušného kraja. Správa udáva informácie o veľkých a stredných zdrojoch znečistenia súhrnne za jednotlivé okresy, ďalej sú zdroje znečistenia sledované na úrovni obcí.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú 3 monitorovacie stanice ovzdušia rozmiestnené podľa tabuľky nižšie. Je vypracovaný program na zlepšenie ovzdušia pre mesto Trenčín a program pre oblasť Prievidza podľa najväčších zdrojov znečistenia v Trenčianskom kraji.

Agglomerácia	Názov stanice	Kontinuálne							Manuálne	
		PM ₁₀	PM _{2,5}	Oxidy dusíka NO, NO ₂ , NOx	Oxid siričitý SO ₂	Ozón O ₃	Oxid uhoľnatý CO	Benzén	Ťažké kovy As, Cd, Ni, Pb	Polyaromatické uhľovodíky BaP
Trenčiansky kraj	Prievidza, Maionecpalská	x	x		x	x			x	x
	Bystričany, Rozvodňa SSE	x	x		x					
	Handlová, Morovianska cesta	x	x		x					
	Trenčín, Hasičská	x	x	x	x		x	x		
	Spolu 4 stanice	4	4	1	4	1	1	1	1	1

Tab. č. 14: Monitorovacie stanice čistoty ovzdušia, Trenčiansky kraj, 2013

Veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji (rok 2012)

Okres	Počet prevádzkov.	Počet zdrojov	Počet VZZO	Počet SZZO
Bánovce n/B	55	123	7	116
Ilava	95	155	10	145
Myjava	65	111	3	108
Nové Mesto n/V	150	273	11	262
Partizánske	72	141	14	127
Považská	66	94	3	
Bystrica				91
Prievidza	160	316	49	267
Púchov	65	86	12	74
Trenčín	183	363	12	351
Spolu	911	1662	121	1541

Zdroj: NEIS

Stručná charakteristika hodnotených znečisťujúcich látok:

Tab. č. 15 : Veľké a stredné zdroje znečistenia ovzdušia v Trenčianskom kraji 2012

Z hľadiska monitorovania stavu ovzdušia sa sledujú tieto látky: polietavý prach, emisie síry, atmosférický ozón, vplyv dopravy, celkový organický uhlík, amoniak, ťažké kovy a iné.

Popis znečisťujúcich látok a ich účinok na zdravie obyvateľstva:

Polietavý prach predstavuje častice rôznej veľkosti, ktoré sú voľne rozptýlené v ovzduší. Pochádzajú z rôznych technologických procesov, uvoľňujú sa najmä pri spaľovaní tuhých látok a sú obsiahnuté vo výfukových plynch motorových vozidiel. Do ovzdušia sa však dostávajú aj vírením častíc usadených na zemskom povrchu (sekundárna prašnosť). Vplyv na zdravie ľudí závisí od veľkosti častíc a koncentrácie. Prachové partikuly rozptýlené v ovzduší sú rôzneho chemického zloženia, ktoré závisí nielen od priemyselných exhalátov, dopravy ale aj od klimatických podmienok a intenzity poľnohospodárskej činnosti v danom území. Polietavý prach pôsobí ako nosič iných polutantov anorganického alebo organického

pôvodu z ovzdušia. Význam majú hlavne častice menšie ako 10 μm , (PM_{10}) ktoré sa dostávajú až do dolných dýchacích ciest. Úroveň znečistenia ovzdušia PM_{10} na Slovensku môžeme charakterizovať ako závažnú. Limitná hodnota priemernej ročnej koncentrácie v roku 2006 je prekračovaná na takmer 30 % AMS národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO). V lokalitách s vysokým a dlhodobým pôsobením zvýšených koncentrácií drobných prachových častíc v ovzduší sa pozoruje nárast počtu hospitalizovaných osôb s chronickými dýchacími problémami, zápalmi nosohltana, nárastom chrípkových ochorení, zvýšeným výskytom astmy, zhoršovaním činnosti pľúc, rozvojom alergií a zvýšenou úmrtnosťou obyvateľov na ochorenia dýchacej a srdcovo-cievnej sústavy. Je možné, že dlhodobé pôsobenie prachu v ovzduší môže vplývať na skracovanie dĺžky života asi o 2 až 3 roky.

Najväčší znečisťovatelia v Trenčianskom kraji za rok 2012

Tuhé znečisťujúce látky		SO_2	
Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres
1. SE, a.s., Bratislava, o.z. ENO Zem, Kostolany	Prievidza	SE, a.s., Bratislava, o.z. ENO Zem, Kostolany	Prievidza
2. Považská cementáreň, a.s. Ladce	Ilava	VETROPACK NEMŠOVÁ, s.r.o.	Trenčín
3. Fortischem a.s. Nováky	Prievidza	Hornonitránske bane Prievidza, a.s., zdroje v okrese	Prievidza
4. Hornonitránske bane Prievidza, a.s., zdroje v	Prievidza	Považská cementáreň, a.s. Ladce	Ilava
5. KRONOTIMBER SK, s.r.o. Lehota pod Vtáčnikom	Prievidza	Služby pre bývanie s.r.o., Trenčín	Trenčín
6. TERMONOVA a.s., Nová Dubnica	Ilava	Fortischem a.s. Nováky	Prievidza
7. Považský cukor a. s., Trenčianska Teplá	Trenčín	SLOVZINK a.s., Košeca	Ilava
8. KVARTET, a.s. Partizánske	Partizánske	Bioplyn Horovce, s. r. o.	Púchov
9. Radsworth, a.s.-organizačná zložka Nováky	Prievidza	CEMMAC, a. s. Horné Smie	Trenčín
10. TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	Považská Bystrica	Geotim, s. r.o. Bojnice	Prievidza
NO_x		CO	
Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres
1. SE, a.s., Bratislava, o.z. ENO Zem, Kostolany	Prievidza	Považská cementáreň, a.s. Ladce	Ilava
2. Považská cementáreň, a.s. Ladce	Ilava	CEMMAC, a. s. Horné Smie	Trenčín
3. CEMMAC, a. s. Horné Smie	Trenčín	SE, a.s., Bratislava, o.z. ENO Zem, Kostolany	Prievidza
4. RONA a.s. Lednické Rovne	Púchov	Fortischem a.s. Nováky	Prievidza
5. VETROPACK NEMŠOVÁ, s.r.o.	Trenčín	Považský cukor a. s., Trenčianska Teplá	Trenčín
6. Fortischem a.s. Nováky	Prievidza	TSM Partizánske s.r.o.	Partizánske
7. TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	Považská Bystrica	COFELY Brezová pod Bradlom	Mýjava
8. Continental Matador Rubber, s. r.o. Púchov	Púchov	TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	Považská Bystrica
9. TERMONOVA a.s., Nová Dubnica	Ilava	PSL, a.s. Považská Bystrica	Považská Bystrica
10. Handlovská energetika, s.r.o. Handlová	Prievidza	Služby pre bývanie s.r.o., Trenčín	Trenčín
NH_3		TOC	
Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres
1. Janek spol. s r.o. Dolný Moštenec	Púchov	SE, a.s., Bratislava, o.z. ENO Zem, Kostolany	Prievidza
2. NAVI, spol. s r.o. Handlová	Prievidza	SaarGummi Slovakia Doiné Vestenice	Prievidza
3. Agronovaz a.s. Nové Mesto nad Váhom	Trenčín	Považská cementáreň, a.s. Ladce	Ilava
4. MVDr. Vladimír Rybníkár Prievidza	Prievidza	Continental Matador Rubber, s. r.o. Púchov	Púchov
5. Farna Janek spol. s r.o. Beuša	Púchov	CEMMAC, a. s. Horné Smie	Trenčín
6. Farna SPP Koš	Prievidza	Continental Matador spol. s r.o. Púchov	Púchov
7. JANEK s.r.o. Velké Bierovice	Trenčín	POTTINGER STROJE, s.r.o. Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou
8. POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO MELČICE LIESKOVE	Trenčín	Bioplyn Horovce, s. r. o.	Púchov
9. Fortischem a.s. Nováky	Prievidza	Scheuch, s.r.o. Prievidza	Prievidza
10. MVL AGRO Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou	HELLA SLOVAKIA FRONT LIGHTING spol. s r.o. Kočovce	Nové Mesto nad Váhom

Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a o podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR za rok 2012, SHMÚ.

Tab. č. 16: Najväčší znečisťovatelia v Trenčianskom kraji za rok 2012

Emisie síry z dopravy vznikajú hlavne pri spaľovaní nafty v nákladných vozidlách, traktoroch, lokomotívach a stavebných strojoch. Množstvo oxidu siričitého emitovaného z výfukov motorových vozidiel je rôzne v závislosti na použitej palive. Síra obsiahnutá v palive sa dostáva do atmosféry vo forme oxidu siričitého SO_2 , ktorý v dôsledku reakcie s atmosférickou vlhkosťou vedie ku vzniku tzv. kyslých dažďov. Účinky SO_2 na ľudský organizmus sa odvíjajú práve z tejto vlastnosti – pôsobí dráždivo na dýchacie cesty a očné spojivky. Navyše jeho vdychovanie spôsobuje zužovanie priedušiek.

Ku vzniku oxidov dusíka dochádza vždy pri zohriatí vzduchu, ktoré nastáva pri spaľovaní palív. Jeho množstvo závisí na teplote procesu - čím je teplota vyššia, tým vyššia je tvorba. Ich najvýznamnejšou zložkou sú oxid dusičitý a oxid dusnatý, ktorý je však nestály a mení sa na oxid dusičitý. Pochádza hlavne z automobilovej dopravy, prispieva k tvorbe skleníkových plynov. Oxid dusičitý je dráždivý plyn, ktorý pôsobí na dýchacie cesty a spôsobuje ich zužovanie. Na vyššie koncentrácie oxidu dusičitého v ovzduší sú najcitlivejší najmä astmatici a osoby s primárnym ochorením dýchacej sústavy. Vyššie hladiny NO_2 spôsobujú väčšiu vnímavosť na bakteriálne a vírusové infekcie pľúc. U detí dlhodobo vystavených účinkom NO_2 sa prejavuje nárast nepriaznivých dýchacích príznakov, ktoré môžu viesť až k zhoršeniu funkcie pľúc.

Oxid uhoľnatý je toxický plyn, ktorý vzniká pri nedokonalom spaľovaní a je súčasťou výfukových plynov motorových vozidiel. Vzniká v dôsledku nedokonalého spaľovania, pri ktorom uhlík obsiahnutý v palive len čiastočne oxiduje. Organizmus však dokáže tolerovať pomerne vysoké koncentrácie bez príznakov zdravotného poškodenia. Na oxid uhoľnatý sú najcitlivejšie tehotné ženy a ich plody, ďalej malé deti, osoby s ochoreniami srdcovo-cievneho aparátu a staré osoby.

Atmosferický ozón -väčšina atmosferického ozónu (približne 90 %) sa nachádza v stratosfére (11-15 km), zvyšok v troposfére. Stratosférický ozón chráni našu biosféru pred letálnym ultrafialovým UV-C žiarením a v značnej miere zoslabuje UV-B žiarenie, ktoré je schopné vyvolať celý rad nepriaznivých biologických efektov, napr. rakovinu kože, očné zákaly.

Vplyv dopravy Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženia komunikácií a zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov, sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje ovzdušie v dýchacej zóne človeka, pri obmedzených rozptylových podmienkach v dôsledku mestskej zástavby.

Hlavnými škodlivinami z automobilovej dopravy sú oxid uhoľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxidy síry (SO_x), polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU), tuhé emisie, olovo a ďalšie zlúčeniny. Emisie, ktoré produkuje doprava, závisia hlavne od jej intenzity, zloženia dopravného prúdu, technického stavu vozidiel, režimu dopravy, rýchlosti vozidiel a od klimatických faktorov.⁷

Celkový organický uhlík (ΣC) je spoločný názov pre organické látky v plynnej fáze. Na emitovaní tejto základnej znečisťujúcej látky sa podieľajú najmä spaľovacie procesy, lakovne a čerpacie stanice pohonných hmôt.

⁷ Správa o stave ovzdušia v Trnavskom kraji 2006, Správa o stave ovzdušia v Trenčianskom kraji 2006

Amoniak (NH₃) je bezfarebný, veľmi dráždivý plyn s charakteristickým ostrým zápachom. Bežne sa vyskytuje v prostredí a tiež vzniká činnosťou človeka. Amoniak je dôležitá látka pre rast rastlín ako aj nevyhnutná súčasť života človeka. Vo vode, pôde a ovzduší sa nachádza ako zdroj dusíka pre rastliny a zvieratá. Najviac amoniaku bezvodého sa do zložiek životného prostredia dostáva rozkladom hnoja, mŕtvych tiel rastlín a živočíchov. Vysoké koncentrácie amoniaku v ovzduší sa môžu vyskytnúť v prípade použitia umelého hnojiva na poliach. Prítomnosť amoniaku v ovzduší v množstvách viac ako 50 ppm má dráždivé a leptavé účinky.

Ťažké kovy patria medzi základné skupiny znečisťujúcich látok, ktoré sa sledujú v rôznych zložkách životného prostredia. Ide o pomerne rozsiahlu skupinu kontaminantov, ktoré sa vyznačujú rozdielnymi vlastnosťami, účinkami i zdrojmi svojho pôvodu. Predmetom svetového monitoringu sú prvky: Hg, Cd, Cr a Pb. Tieto sa všeobecne považujú za najškodlivejšie pre ľudí a zvieratá. Veľmi škodlivé môžu byť aj niektoré ďalšie prvky, ktoré sú v malom množstve v pôdach a rastlinách potrebné, ak sa však nahromadia vo veľkom množstve, môžu pôsobiť ešte toxickéjšie ako prv uvedené prvky, sú to napr. Zn, As, Cu, Ni a ďalšie.

Podľa pôvodu môžeme vyčleniť dva zdroje ťažkých kovov a to prírodné-geochemické a antropogénne.

Prírodné-geochemické zdroje: Ťažké kovy sú stopovými zložkami primárnych minerálov v horninách.

Antropogénne zdroje: Okrem prírodných-geochemických zdrojov ťažkých kovov existuje aj veľké množstvo antropogénnych zdrojov. Môžeme si vyčleniť viacero antropogénnych zdrojov ťažkých kovov (Alloway-Ayres, 1993; Ross, 1983):

- ◆ baníctvo – úložiská, haldy, transport rúd – ku kontaminácii dochádza v dôsledku zvetrávania a veternej erózie a úletov pri preprave rúd,
- ◆ hutníctvo – znečistenie vzniká z exhalátov, aerosólov, ktoré unikajú pri výrobe a spracovaní železa, ocele a farebných kovov,
- ◆ poľnohospodárstvo – umelé hnojivá, pesticídne prípravky,
- ◆ spaľovanie fosílnych palív (uhlie, ropa),
- ◆ elektronika,
- ◆ batérie,
- ◆ farby,
- ◆ tlač a polygrafia,
- ◆ prípravky v zdravotníctve – zubné prípravky, liečivá a pod.,
- ◆ odpadové hospodárstvo – spaľovne odpadov, odpadové kaly, skládky priemyselného a komunálneho odpadu.

Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
TZL	2 978	4 641	1 948	2 397	2 162	2 157	2 256	
SO ₂	46 459	49 863	26 443	43 557	37 461	45 259	43 468	
NO _x	8 576	9 065	8 826	9 510	8 801	7 908	8 805	
CO	8 922	12 262	5 495	4 415	3 822	3 799	3 932	
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TZL	1882	1517	1287	1125	939,3	740,45	822,87	768
SO ₂	40 337	39004	33006	35659	32882,6	36826,29	39777,14	33572
NO _x	6802	6868	6313	6669	6400,8	5961,83	6688,63	5986
CO	4396	6021	5054	5629	6204,2	7229,4	6694,77	6399

Zdroj: NEIS

Tab. č. 17 Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji

Z údajov vyplýva, že okresy Prievidza, Trenčín a Ilava patria k okresom s najvyššou produkciou emisií na kilometer štvorcový.

Z tabuľky vývoj emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji, ktoré ovplyvňujú celé územie možno vidieť, že čo sa týka ukazovateľov TZL, SO₂, NO_x možno hovoriť o významnom poklese týchto látok v ovzduší. Čo sa však týka CO (Oxid uhoľnatý) - ukazovateľ je nestály a ešte stále vykazuje vysoké hodnoty.

Na ovzdušie priamo v obci majú vplyv identifikované malé zdroje znečistenia, ktorými sú: Základná škola, Materská škola, zdravotné stredisko, lekáreň, železničná stanica, Jednota SD, poľnohospodárske družstvo a činnosť ostatných podnikateľských subjektov ako aj samotných občanov.

5.5. Flóra

Rastlinný kryt je súčasťou biosféry a je odrazom geomorfologickej členitosti územia. Dnešný stav je výsledkom dlhodobého vývoja. Podľa fyto-geografického (rastlinno-zemepisného) členenia Slovenska územie chotára sa pričleňuje do oblasti západokarpatskej horskej flóry (Carpaticum occidentale) a obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum). Súčasťou tohto obvodu je okres Južné Biele Karpaty.

V krajinnom celku Melčice-Lieskové predstavujú prirodzenú potenciálnu vegetáciu tieto rastlinné spoločenstvá: Lužné lesy vrbovo-topoľové, Lužné lesy nížinné, Lužné lesy podhorské a horské, Dubovo-hrabové lesy karpatské, Dubovo-cerové lesy a Bukové kvetnaté lesy podhorské.

Druhovo najbohatšie a najcennejšie lúčne spoločenstvo, tzv. kvetnaté lúky v chotári Melčice-Lieskové patrí do triedy Festuco – Brometea Br. – Bl. et Túxen 1943. Na miestach pôvodných dubovo-hrabových lesov a podhorských bučín sa vytvorila náhradná nelesná formácia – lúčne spoločenstvo, ktoré vyniká floristickou pestrosťou a druhovým bohatstvom, striedajú sa tu druhy lesa, lúčne, lemové, vlhkomilné a suchomilné. V súčasnosti ich rozloha je značne obmedzená.

5.6. Prírodné špecifikum obce

Prírodným špecifikom obce Melčice – Lieskové je pripravované maloplošné chránené územie Lukovský vrch. Jedná sa o územie o rozlohe 215,14 ha, ktoré katastrálne zasahuje územia viacerých obcí (Adamovské Kochanovce, Chocholná-Velčice, Melčice, Zemianske Lieskové) , prevažne sa však rozprestiera na území obce Melčice – Lieskové. Cieľom ochrany je zachovanie druhovo bohatých teplomilných drieňových dubín a bučín s výskytom chránených druhov lesných orchideí (vstavač bledý, vstavač purpurový, vtáčia prilba dlholistá, zriedka modruška pošvatá) a viacerých vzácnych druhov bezstavovcov - motýľov (jasoň chochlačkový, strakáč brezový, bielopásovec topoľový), blanokrídlavcov (murárka *Allodynerus rossii*). Vzhľadom na to, že tu prevažujú hospodárske lesy, ohrozenie územia spočíva v nožnej nešetnej ťažbe drevnej hmoty a pre bezstavovce aj vo zvýšení zápoja korún, likvidácii zlomov a vývrátov.⁸

6. Občianska vybavenosť

6.1. Občianska vybavenosť

Občanom služby poskytuje Obecný úrad v obci. Úrad poskytuje bežné samosprávne služby. Budova OCÚ vyžaduje rekonštrukciu. V obci sa nachádza pošta. Pošta slúži aj okolitým obciam, ktoré poštu nemajú (napr. Ivanovce). Obec je dobre vybavená službami občianskej vybavenosti. Občanom sú k dispozícii:

2x predajňa potravín, 1 predajňa IMDK, 1 predajňa zmiešaného tovaru, 1x pohostinstvo, 1x bar, 2 kvetinárstva, 1x pohrebná služba, 1x čistiareň šatstva, 1x predajňa textilu, 1x stavebniny, 1x pedikúra, 1x kaderníctvo, 1x kozmetika, 1x lekáreň, 1x reštaurácia (pizzeria + menu dňa).

6. 2. Sociálna vybavenosť

V obci Melčice - Lieskové sa domov dôchodcov, resp. hospic nenachádza. Najbližší Domov sociálnych služieb sa v mikroregióne nachádza v obci Adamovské Kochanovce. V obci Melčice - Lieskové je zabezpečená individuálna opatrovateľská služba dvomi opatrovateľkami ako aj možnosť stravovania starších občanov. Stravovanie zabezpečuje OCÚ.

6.3. Zdravotnícka vybavenosť

V obci sa nachádza zdravotné stredisko vybavené službami jedného praktického lekára pre dospelých, jedného detského lekára a jedného stomatóloga. Úroveň

⁸ Príručka CHKO Biele Karpaty

zariadení je vyhovujúca. Stredisko navštevujú občania z obcí : Štvrtok, Ivanovce, Chochoľná – Velčice a Adamovské Kochanovce. Občania môžu využívať aj služby lekárne. Budova zdravotného strediska je vo vynikajúcom stave. Prešla v roku 2013 a 2015 rekonštrukciou. Budova bola zateplená, vymenené boli okná, dvere.

6.4. Školská vybavenosť

V obci sa nachádza Materská škôlka ako aj Základná škola poskytujúca I. aj II. stupeň základného vzdelania. (t.j. 1. až 9. ročník)

Materskú škôlku v súčasnosti (2014) navštevuje 81detí v 4 triedach. Pri súčasnom počte detí je škôlka schopná relatívne dobrej prevádzky a udržateľnosti.

Základnú školu v súčasnosti (2014/2015) navštevuje 319 žiakov v 17 triedach. Počet žiakov školy oproti posledne sledovanému obdobiu (rok 2008) vzrástol. Školu navštevujú žiaci z obcí: Štvrtok, Ivanovce, Chochoľná – Velčice, Adamovské Kochanovce. Škola poskytuje aj služby školského klubu.

K voľnočasovým aktivitám detí patria krúžky. Škola prevádzkuje bohatú krúžkovú činnosť. Budova školy disponuje športovým areálom, žiaci využívajú aj športovú halu v obci. Budova školy je z roku 1960. Je vo výbornom stave, v roku 2012 sa uskutočnila úplná rekonštrukcia.

6.5. Kultúrna vybavenosť

V obci sa nachádza kultúrny dom. Je to asi 50 rokov stará budova. Technický stav budovy KD je nevyhovujúci. Vyžaduje si prestavbu a modernizáciu. V priestoroch KD sa nachádza tiež knižnica. KD sa využíva na usporiadanie kultúrnych podujatí, plesov, ochotníckeho divadla, stretnutia dôchodcov, vystúpenia MŠ a ZŠ, ale aj spoločenských udalostí občanov ako sú kary, svadby, oslavy.

V obci sa nachádza klasicistický kaštieľ z poslednej tretiny 18. storočia. kaštieľ sídli Inštitút sestier františkánskych terciárov Dcéry sv. Františka z Florencie (jún 2006).⁹

6. 6. Športová vybavenosť

Z hľadiska športu je obec dobre vybavená. V obci sa nachádza futbalové a hádzanárske ihrisko ako aj športová hala, ktorá je využívaná pre ZŠ a MŠ ako aj širokú športovú verejnosť. V obci pôsobí TJ Družstevník – futbalový klub s oddielmi : žiaci, dorast, muži. V obci sa v zimných mesiacoch využíva prírodné klzisko.

⁹ <http://www.slovenskehrady.sk/?show=object&which=ZemianskeLieskove>

7. Technická infraštruktúra

7.1 Doprava

Obec je lokalizovaná asi 15 km od krajského mesta Trenčín. Dostupnosť do obce je veľmi dobrá. Spevnené komunikácie sú vybudované po celom území obce. Odvodnené sú z 50 %. Chodníky sú vybudované na 40 % územia. V súčasnosti kvôli prebiehajúcej výstavbe sú komunikácie rozbité. Je potrebné ich upraviť po ukončení prác na kanalizácii.

V obci sa nachádzajú zástavky autobusovej dopravy a železničné výstupišťe. Dopravu zabezpečuje do obce Slovenská autobusová doprava ako aj železničná spoločnosť. Hustota spojov je dostatočná, autobusové spoje sú kombinované so železničnou dopravou. Spoje sú zabezpečované smerom do Trenčína ako aj do Nového Mesta nad Váhom.

7.2. Telekomunikácie

Telekomunikačné napojenie v obci Melčice - Lieskové využíva 269 obytných jednotiek. Oproti posledne sledovanému obdobiu sa počet domácností s pevnou linkou znížil (z 280 na 269) . Vedenia sú realizované v 100 % podzemne. Obec je pripojená na digitálnu ústredňu a má tri verejné telefónne automaty. Pokrytie signálom mobilných operátorov je dobré. Mobilný telefón vlastní 375 domácností. Internetové služby využíva asi 254 domácností (pri poslednom sčítaní to bolo 250) a 30 podnikateľských subjektov. Obecný úrad taktiež využíva internetové služby a to formou pripojenia ISDN. V obci je dostupný vysokorýchlostný 4 G internet. Obec má funkčný miestny verejný rozhlas, ktorý bol rekonštruovaný v roku 2003 a je v dobrom stave, bol dobudovaný aj do časti Dolina, kde je riešený bezdrôtovo. Slúži na masové oznamy obyvateľstvu.

7.3. Elektrifikácia a verejné osvetlenie

Obec Melčice - Lieskové je na 100 % elektrifikovaná a to formou nadzemných vedení. V obci je vybudovaný moderný systém verejného osvetlenia, ktoré umožňuje reguláciu intenzity osvetlenia podľa stmievania. Verejné osvetlenie je v dobrom stave.

7.4. Plynofikácia

Obec je plynofikovaná. Plynovod bol vybudovaný v roku 1986 z materiálu : PVC. Na plynofikáciu je napojených 87 % obytných jednotiek. Plynofikovaná nie je časť Dolina. Uvažuje sa o splynofikovaní časti Dolina za predpokladu získania finančných prostriedkov.

7.5. Zásobovanie vodou

Obec je zásobovaná vodou z vodného zdroja v obci Štvrtek. Vodný zdroj Štvrtek patrí k piatim najvýdatnejším vodným zdrojom v správe Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v obci v roku 1981 z PVC. Na vodovod sú pripojené všetky obydlia, asi 15 % domov využíva aj vlastnú studňu. Majiteľom vodovodu je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, v ktorej správe je aj vodovod.

7.6. Odkanalizovanie

Obec Melčice – Lieskové je odkanalizovaná s výnimkou lokality Dolina, ktorá je plánovaná výhľadovo na rok 2023. Obec eviduje 3 miestne malé ČOV. Kanalizácia v obci bola realizovaná v roku 2015.

7.7. Odpady

Obec ročne vyprodukuje asi 241 t odpadu (r. 2014). Objem vyprodukovaného odpadu sa oproti minulosti mierne znížil. Odvoz sa realizuje na skládky Kostolné (Kopaničiarska odpadová spoločnosť) a skládku Lužtek Dubnica nad Váhom. Vývoz odpadu zabezpečuje Marius Pedersen. Obec separuje odpad v zmysle zákona. V obci nie je evidovaná skládka odpadu.

7.8. Územný rozvoj

Územný rozvoj obce Melčice - Lieskové je regulovaný. Územný plán obce schválila obec v roku 1995. Pripravený bol Ing. Arch. Jozefom Gabrišom. V súčasnosti obec spracúva nový územný plán cez firmu AZ Projekt Bratislava.

8. Cestovný ruch v mikroregióne

8.1. Východiská pre rozvoj cestovného ruchu

Združenie obcí Bielokarpatsko –Trenčianskeho mikroregiónu je súčasťou Považia, konkrétne Strednopovažského regiónu, ktorý oddávna inšpiroval umelcov, lákal cestovateľov, geografov i turistov. I vo veľmi dávnej minulosti, ešte v časoch Jantárovej cesty, ktorá pravdepodobne viedla i miestami tohto mikroregiónu, tu bol

živý ruch a pohyb obyvateľstva. Možno povedať, že dôležité historické udalosti trenčianskeho regiónu sa odohrávali prostredníctvom tejto cesty.¹⁰

Ale cestovný ruch, ako ho chápeme dnes, do roku 1945 na tomto území takmer neexistoval. Návštevníci tohto kraja boli predovšetkým peší letní či zimní turisti prichádzajúci z okolitých väčších miest Slovenska a Moravy.

Po roku 1948 bolo budovanie ubytovacích a stravovacích zariadení prispôsobené industrializácii a potrebe socialistických výrobných a školských organizácií a MsNV, cestovný ruch riadili Okresné správy CR.

Zánikom centrálného riadenia po roku 1990 sa zmenil prístup k hospodárskemu rozvoju vrátane cestovného ruchu /CR/. Požiadavkám hostí sa prispôsobuje ponuka služieb. V súčasnom období, keď Slovensko patrí medzi štáty EÚ, prostredníctvom dobre fungujúceho CR môžeme dosiahnuť mnoho pozitívneho pre túto oblasť.

8.2. Širšie súvislosti, konkurencia, geografia

Mikroregión sa v súčasnosti javí ako turisticky málo rozvinutý.

Jeho konkurentmi sú:

- a) Nové Mesto nad Váhom a okolie s areálom Zelená voda pre letné obdobie a oblasť Javoriny v zime.
- b) Strednopovažský región so strediskami - Trenčín, Trenčianske Teplice, ktorý má silné kúpeľníctvo, kultúrne a prírodné atrakcie a tiež prijateľné služby.
- c) Na moravskej strane je úroveň služieb v CR oveľa vyššia než ponuka služieb v ZOBTM – napr. 2 km od prechodu Drietoma – Starý Hrozenkov je hotel, kemping, kúpalisko, cyklotrasa i bežkárska trasa a sami Drietomania konštatujú, že cestovný ruch sa presťahoval na Moravu.

Čo sa týka dostupnosti, mikroregión má výhodnú polohu. Diaľničný privádzač k diaľnici D1 je priamo za obcou Chochoľná-Velčice. Do Bratislavy je v priemere 50 minút cesty autom, Viedeň 100 minút, centrum Moravy, Brno, 100 minút.

Mikroregiónom prechádza hlavný železničný ťah Bratislava – Žilina, železničné stanice: Kostolná Záriečie a Melčice, sú miestami zastávok osobných vlakov na tejto trati.

Autobusová doprava je pre návštevníkov tohto mikroregiónu významnejšia, vzhľadom na dostupnosť všetkých obcí. Miestami nástupu sú / v bližšom okolí/ Nové Mesto nad Váhom a Trenčín.

¹⁰ prechádzal tadiaľto: sv.Metod /9.stor./, poľský kráľ Boleslav Chrabrý s vojskom/10.stor./, kráľ Štefan I. /11.stor./, Tatári, Husití, kráľ Matej, čakajúci snúbenicu/15.stor./, Jánošíkovi zbojníci ... / Pekne spracované v brožúre Drietoma 750 rokov str.21-24/

8.3. Návštevníci mikroregiónu

Návštevníkov možno rozdeliť do nasledovných skupín:

Viacdňoví návštevníci:

- Majitelia rekreačných chát a chalúp, ich rodiny a priatelia. V uvedených zariadeniach je okolo 820 lôžok.
- Mladé rodiny s deťmi, predovšetkým počas prázdnin a niekoľko víkendov do roka, cestujúci prevažne autom.
- Skupiny návštevníkov – mladí ľudia, cestujúci autom, vlakom alebo autobusom /účastníci Western ródea alebo Kopaničiarskych slávností/,
- Ľudia v strednom a staršom veku, v dvojiciach či s priateľmi.
- Hostia rekreačných zariadení firemných chát, ktorým firmy môžu prispieť na pobyt - mladé rodiny s deťmi, ľudia v strednom a staršom veku, nižšie príjmové skupiny, skupiny mladých ľudí a kolektívy oslavujúce výročia či účastníci školení.
- Športovní hostia – absolvujúci pobyty počas športových akcií
- Obchodní hostia – zriedkavo sa zdržia v tomto kraji, nocujú na atraktívnejších miestach.
- Poľovní hostia /poľovné revíry s výskytom diviacej, srnčej a jelenej zveri/ - zvyčajne nocujú u svojich hostiteľov.
- Hostia v školách v prírode - deti, učitelia i rodičia detí.

Jednodňoví návštevníci:

- Návštevníci najznámejších atrakcií mikroregiónu: Kopaničiarskych slávností bratstva Čechov a Slovákov v Starom Hrozenkove, Western ródea v Chocholnej - Velčiciach, kultúrnych akcií. Špecifikácia návštevníkov je viazaná na konkrétnu akciu.
- Peší turisti a cykloturisti –skupiny mladých ľudí, často organizované rodiny v strednom veku, prípadne i s deťmi, pešími hosťami môžu byť i skupiny priateľov v staršom veku, väčšinou nižšie príjmové kategórie.

Je potrebné rozlišovať aj návštevníkov podľa sezóny, lebo každá z týchto skupín má svoje osobitné potreby, ktoré by dobre fungujúci systém cestovného ruchu mal spoľahlivo a kvalitne napĺňať. Nedostatočná je ponuka atrakcií a služieb CR v mikroregióne.

8.4. Turistika a rekreácia v mikroregióne

V tejto podkapitole je popísaný potenciál pre CR, súhrnný aktuálny stav atrakcií a služieb.

8.4.1. Potenciál viazaný na prírodné – pôvodné prostredie

Geografické dominanty mikroregiónu sú Biele Karpaty, Považské podolie, rieka Váh a potok Drietomica, ktorý vytvára krásnu Drietomskú dolinu. Čo sa týka

prírodných predpokladov, na rozvoj CR má vplyv reliéf, klíma, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo. Návštevníka vie zaujať rôznorodosť reliéfu – výšková členitosť, kontrastné formy, estetickosť výhľadov do okolia. Z tohto hľadiska sú podmienky pre rozvoj CR v Bielych Karpatoch veľmi dobré, najmä ak ide o turistiku, lyžovanie, horskú cyklistiku. Výhľadovým vrcholom je Sokolí kameň /jeho blízke okolie je do značnej miery zalesnené/ Machnáč, Dúžnik.

Keďže časť mikroregiónu tvoria kopanice s krásnym prírodným prostredím, je tu potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky.

Rovinaté Považské podolie, tiahnuce sa popri Váhu, je z hľadiska CR vhodné na cykloturistiku, rybolov, chatárčenie, prehliadku kultúrnych pamiatok...

Klimaticky patrí toto územie do teplej klimatickej oblasti /Považské podolie/ - výhodné pre letné kúpanie a vodné športy, a mierne teplej /Biele Karpaty/. Povrchové vody môžu podporovať rozvoj sezónneho CR, ale záleží tiež na jej teplote, čistote, hĺbke, charaktere brehov. V sledovanom území majú vodné toky prevažne lokálny význam. Problémom je ich znečistenie /Váh/. Hlavnou riekou regiónu je Váh. Z oblasti Bielych Karpát priberá potok Drietomicu.

Na rozvoj CR má vplyv i rozsah podzemných vôd a to napr. výdatnosť prameňa, teplota vody, chemické zloženie a liečivé účinky. V sledovanom území sa nachádza viacero minerálnych prameňov rôznej kvality. Tieto pramene sa dajú využiť na zatriktívnenie turistiky a cykloturistiky. Sú vhodným miestom na budovanie odpočívadiel, ale je dôležité ich udržiavanie. Najnavštevovanejšia je kyselka pri Malej Chocholnej v katastrálnom území Kostolnej-Záriečia. Nachádza sa 15 min. cesty z Kostolnej, pri hlavnej ceste. Nepriaznivé pre CR je, že jej okolie je neupravené a občerstvenie Srdiečko v jej blízkosti nefunguje. Podľa plánu obecného úradu, v spolupráci so súkromným podnikateľom, tu bude v blízkej budúcnosti stáť hala s predajnou výstavou záhradnej architektúry a celý areál kyselky bude osvetlený. Navštevovaná je aj chocholanská kyselka Velčice, smerom na Adamovské Kochanovce. Aj lokalita pod Tlstou horou sa vyznačuje množstvom kyseliek, nájdeme ich i v Adamovských Kochanovciach pod cintorínom, v Melčickej doline i v Drietomskej doline.

Do sledovaného územia zasahuje v značnej miere chránená krajinná oblasť Biele Karpaty. Pre turistov zaujímavými môžu byť i chránené prírodné výtvory či náleziská. V katastri obce Drietoma – chránený prírodný výtvor Ostrá hôrka /Drietomské bradlo/ – jediné miesto v Západ. Karpatoch, kde v súvislom profile vystupujú vrchný trias kremencami pieskovecami a bridlicami.

Pstruhový potok Drietomica je prírodnou pamiatkou – chráni sa zachovaný podhorský tok s hodnotnou faunou dna a avifaunou, hniezdiacou v cenných brehových porastoch.

Chránený prírodný výtvor Priepadlisko s močiarnou flórou a faunou patrí k obci Kostolná Záriečie.

V katastri obce Chocholná Velčice je chránené nálezisko Petrová. Chráni sa tu zachovalé spoločenstvo kyslých bučín.

V katastri obce Adamovské Kochanovce sa nachádza chránený prírodný výtvor Kurínov vrch. – ochrana zachovanej terasy vápenitého penovca s cennou vegetáciou.

V katastri obce Melčice-Lieskové je Lukovský vrch/210ha/, kde sa nachádzajú biotopy európskeho významu – teplomilné panónske dubové lesy, lipovosutinové lesy, bukové lesy, z fauny je to fúzač alpský, roháč obyčajný kunka žltohnedá.

8.4.2 Potenciál viazaný na vytvorené prostredie

Môžu to byť napr. objekty stavebnej a investičnej činnosti, kultúrno – historické pamiatky.

Atrakciami regiónu môžu byť kaplnky, zvonice a kostoly napr. neorenesančný katolícky kostol sv. Kataríny v Drietome, ktorého exteriér s vežou je postavený excentricky na os kostola. Okolie je pekne upravené a od vchodu kostola je dobrý výhľad na obec. Nevýhodou je, že návštevník nemôže obdivovať interiér ak príde v inom čase, ako je svätá omša, lebo kostoly sú zamknuté.

V Haluziciach sa nachádza románsky kostolík z roku asi 1240.

V Kostolnej Záriečí je charitný kláštor, ktorý podobne ako vyššie spomenuté objekty je zaujímavým miestom pre tzv. náboženskú turistiku. Jeho atraktivita by stúpala, pokiaľ by bolo možné pre záujemcov sa tam ubytovať a stravovať a hlavne môcť sa aspoň pár dní zúčastňovať spolu s rehoľníkmi na ich duchovnom programe. Takýto pobyt ponúkajú bežne napr. vo Francúzsku niektoré kláštory a finančne je výhodný i pre sociálne slabšie rodiny či jednotlivcov. Samozrejme by bolo potrebné osloviť samotných rehoľníkov a skúsiť takýto produkt zahrnúť do prípravy programu rozvoja cestovného ruchu v tomto mikroregióne.

Podobnú aktivitu plánujú rehoľné sestry v kaštieli v Melčiciach-Lieskovom. Je z konc.18.stor. postavený v klasicistickom slohu, krásne zrekonštruovaný s novou výsadbou v záhrade. Patrí cirkvi. Bývajú tam rehoľné sestry z Talianska. Kaštieľ je kultúrna pamiatka, ku ktorej plánujú pristaviť ubytovacie zariadenie a využívať na CR. V pivnici plánujú vybudovať reštauračné zariadenie. Časť záhrady patrí obci – plánujú z nej spraviť odychovú zónu, už čiastočne na takéto účely aj slúži.

Zaujímavé sú i ostatné kaštiele, na ktoré je tento kraj naozaj bohatý. Väčšina z nich nie je renovovaná a na pohľad v dosť neprívetivom stave, tiež aj ich okolie. Je to napr. kaštieľ v Drietome, ktorý má zvláštny nepravidelný tvar, využíva sa len čiastočne /pohostinstvo, obchod s obuvou a textilom/. V jeho blízkosti tečie potok Drietomica, v pôvodnom parku je detské ihrisko a neďaleko futbalové ihrisko. Keďže

priamo v obci ubytovacie kapacity nie sú žiadne, toto miesto by bolo veľmi vhodné na tento účel.

V zrenovovanom bývalom kaštieli Chorinských v Drietome sídli v súčasnosti obecný úrad.

Adamovský kaštieľ – neskorobarokový /pol.18.stor./ s dvoma krídlami, dominujúcou laternou a kupolou, okolo ktorého sa rozprestiera anglický park. V r. 1985 bol vyhlásený za chránený prírodný výtvor, najcennejšie sú 2 mohutné exempláre tisu. Kaštieľ je zrenovovaný. Zrealizuje sa tu aj obnova parku, projekt je už schválený. Obecný úrad plánuje sprístupniť ho verejnosti a vybudovať tam odpočívadlá. V súčasnosti sa v kaštieli nachádza Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnutú mládež.

Kochanovský kaštieľ /zač.19.stor./– klasicistický dvojpodlažný objekt, zrenovovaný, v súčasnosti je tam umiestnený Detský domov.

Mauzóleum bolo postavené na spôsob kaplnky. Je v ňom hrobka Szilvayovcov. Sad s borievkami je 4km od Melčíc /5x7m/, na pozemku súkromného vlastníka, toho času zarastený.

Kaštieľ v Lieskovom /pol.19.stor./ v parku bol postavený v neskoroklasicistickom slohu – dnes ho využíva ZŠ / učebne, družina, jedáleň/.

Ďalšou zaujímavosťou tohto kraja je, že v osade Kykula /na moravsko-slovenskej hranici/, patriacej k obci Chocholná – Velčice, bola založená v r. 1903 prvá kopaničiarska škola na Slovensku. V súčasnosti je objekt po prestavbe majetkom podniku Cesty Nitra.

Medzi technické pamiatky tohto kraja môže patriť kamenný oblúkový most v lokalite Potoky v Drietome, mlyn v Chocholnej /toho času v dezolátnom stave/ a mlyn v Kostolnej Záriečí /čiastočne udržiavaný, v majetku súkromného vlastníka/.

Archeologické lokality sú pre CR síce menej zaujímavé, ale hovoria návštevníkom i domácim o bohatej histórii tohto kraja.

V chotári obce Drietoma na Hradišti /318 m n.m./ bolo objavené sídlisko ľudu lužickej kultúry. V Kostolnej Záriečí v priestore medzi zvonickou a kostolom sa odkrylo slovanské sídlisko. Početné arch.nálezy sú i v obci Melčice - Lieskové a v obci Ivanovce – Ivanovská skala, kde bolo objavené opevnené hradisko, rímsko-barbarské sídlisko a slovanské sídlisko z dôb Veľkej Moravy.

Objekty ľudového staviteľstva môžeme nájsť takmer v každej obci. Napr. v Drietome je zachovalý dom s otvoreným ohniskom /pravdepodobne z konca 19.stor./.

Podľa obecných novín Ivanovský spravodajca z apríla 2001 je v obci 14 stavieb postavených do roku 1899, 9 objektov ľudovej architektúry – vhodných na pamiatkovú ochranu, 18 objektov vhodných pre rozvoj agroturistiky.

Nepriaznivé pre CR je, že mnohé objekty tohto typu sú chátrajúce a nevyužívajú ich ani ich majitelia. Bolo by vhodné zriadiť v takýchto objektoch pamätne izby s dobovým zariadením, produktmi ľudových remeselníkov, krojmi a predmetmi zo života a práce ľudu kedysi, prípadne typické pohostinské či ubytovacie zariadenie.

Ľudová výroba podporuje rozvoj CR v dvoch rovinách – výrobky sa vystavujú v múzeách a tie, ktoré sa dodnes vyrábajú sú vyhľadávanými spomienkovými predmetmi, čím ovplyvňujú ekonomické aspekty CR.

V minulosti to bolo napr. zhotovovanie ľudových odevov a to od spracovania konope na plátno, až po vyšívanie krojov, ktoré bolo v rukách dedinských žien. Tiež rôzne iné výšivky, zdobenie kraslíc, ktoré sú typické pre každý kraj.

V súčasnosti sa viacerí obyvatelia mikroregiónu venujú ľudovým remeslám. V Drietome to je ľudový rezbár Štefan Kvasnica. Košíkár v Kostolnej - Záriečí. Mnohé tunajšie ženy sú šikovné vyšivačky.

Ľudový remeselníci vystavujú svoje výrobky na rôznych kultúrnych a ľudových podujatiach – Výstava ručných prác v Chocholnej, výstava ľudových prác – ručných výšiviek a výrobkov v Štvrtku, v Drietome.

8.4.3 Potenciál viazaný na nehmotné pamiatky

Veľkou devízou tohto kraja je folklór. Obcou, v ktorej sa uchoval slovesný hudobný folklór a zvykoslovie, je napr. Drietoma.

Dychová hudba v Drietome má už 135 ročnú tradíciu. Dobré meno miestnemu folklóru robí Drietomanka, ktorá patrí medzi najznámejšie dychovky na Slovensku. Má za sebou veľa rozhlasových nahrávok, televíznych vystúpení a medzi prvými dedinskými dychovkami vydali profilovú platňu. V roku 2002 vydala CD. Najmä v letnom období koncertuje na mnohých podujatiach na Slovensku. Hudobné tradície miestneho folklóru rozširuje i mládežnícka dychová hudba Drietoma. V obci pôsobí i detský folklórny súbor Nezábudky. Od r.1999 sa v Drietome poriada Medzinárodný festival dychových hudieb. Zo zvykoslovných prejavov si zasluhujú pozornosť fašiangové obchôdzky, Pochovávanie basy, Víťanie jari, koledovanie, tradičná Drietomská svadba.

Na oživení obyčajov majú zásluhu najmä miestne folklórne skupiny. Tak je to i v Melčiciach-Lieskovom, kde pôsobí folklórny súbor Kolovrátko a v Chocholnej - folklórna skupina Studienka.

Tento región je rodiskom, alebo pôsobiskom viacerých významných osobností histórie a kultúry našej vlasti. /Uvedení sú tu iba vybraní/.

Alexander Dubček - politik, ktorý s rodinou býval počas II. svetovej vojny a po zranení sa ukrýval v dome rodiny svojej budúcej manželky v Chocholnej-Velčiciach. Pred pár rokmi bolo zorganizované cyklopodujatie na jeho pamiatku DUBČEK MEMORY TOUR 2000, kedy boli spomínané 2 domy /č.406 a 426/ dočasne označené. Na internet.stránke www.dubcekovkraj.host.sk je uverejnená ponuka sprievodcu po miestach TN kraja, kde Dubček pôsobil.

Chocholná je tiež rodiskom akademického maliara *Súčanského*.

Vladimír Roy – básnik /pamätná tabuľa na evanjelickej fare/ a *Štefan Križan Žiranský* – evanjelický kňaz, národný buditeľ a literát sa narodili v Adamovských Kochanovciach. Tu tiež pôsobil *Ján Seberíni* – evanjelický biskup a osvietenský spisovateľ.

Vzťah ku Adamovským Kochanovciam mal i rakúsky básnik Erich Mária Rilke, ktorý udržiaval písomné kontakty s majiteľkou panstva barónkou Noris Sizzo z Adamoviec. Ich korešpondencia v rozsahu viac ako 30 listov vyšla v 70-ich rokoch 20. storočia v Nemecku.

Rodiskom *Jána Pettku* /pamätná tabuľa na kláštore/- významného mineralóga, profesora a vedúceho Katedry geológie, mineralógie a palentológie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, je Drietoma ako aj pána *Pavla Stopku* – významného dirigenta dychových hudieb, zberateľa ľudových piesní a skladateľa.

Melčice-Lieskové sú rodiskom básnika *Jána Smreka*, v obci sa nachádza stála výstava z dejín Melčíc-Lieskového, život a dielo básnika Jána Čiteka-Smreka /pamätná izba – prístupná, v rodnom dome básnika, na požiadanie/. Rovnako aj Pamätník bol vybudovaný pri príležitosti 100 výročia narodenia básnika.

Za TJ Ivanovce hral *Jozef Žovinec* – futbalista s najdlhšou profesionálnou licenciou na svete, ktorého ani raz počas 60-ročnej profesionálnej dráhy nevyhlásili ani nenapomínali. Svetovú cenu fair play za vernosť futbalu si prevzal z rúk generality FIFA v Paríži v r.1998

Historická stránka regiónu je v súčasnosti nedostatočne spropagovaná. Chýba akákoľvek ponuka aj najjednoduchších letákov o zaujímavostiach kraja.

8.4.4. Potenciál viazaný na organizačné predpoklady /výstavy, kultúrne a športové podujatia/

V súčasnosti sú najlepšie propagované a najúspešnejšie produkty cestovného ruchu folklórne tradície, ktoré prezentuje predovšetkým medzinárodný folklórny festival Kopaničiarske slávnosti bratstva Čechov a Slovákov v Starom Hrozenkove, so 44 ročnou históriou. Sú organizované obcami Starý Hrozenkov a Drietoma podľa zmluvy o spolupráci, ktorá bola uzatvorená ešte v roku 1922, čo je uvedené i na hraničnom kameni na mieste stretávania sa.

Western rodeo show -Chocholná organizovaná každoročne začiatkom júla, pod Tlstou horou pre milovníkov koní, jazdectva, country hudby a tanca. Má 6-ročnú tradíciu. Jej organizátorom je Slovenský zväz chovateľov koní Chocholná. Ródeo trvá 3 dni a záujem návštevníkov o toto podujatie sa každý rok zvyšuje /nad tisíc ľudí/. Atmosféra je príjemná, organizácia na takmer profesionálnej úrovni, s úrovňou občerstvenia boli návštevníci tiež spokojní.

8.5.Druhy a formy CR

V ZOB-TM je cestovný ruch rozvinutý minimálne. Dá sa ale povedať, že z toho, čo existuje je najviac praktizovaný rekreačný, športový a kultúrny CR. Pre tieto druhy je tu i najväčší potenciál. Prevažuje krátkodobý a víkendový CR, výnimočne dlhodobý /napr. školy v prírode/.

Z tohto pohľadu môžeme aktuálnu ponuku atrakcií a služieb rozdeliť na:

1. Pobyty na chalupách a chatách. Počet zariadení v obciach regiónu je 205, takže približne 820 lôžok.
Nedostatkom je ich využívanie, okrem 2 výnimiek, slúžia len majiteľom, ich rodinám a známym, nie sú vo verejnej ponuke cez niektorú cestovnú kanceláriu. Z hľadiska časového využitia sú zariadenia väčšinu roka prázdne. Turisti v tomto regióne nechávajú za služby spojené s cestovným ruchom minimálne tržby /problém ponuky/.
2. Pobyty v rekreačných zariadeniach – školy v prírode. Jediné fungujúce je v Drietome-Liešnej.
3. Jednodňové návštevy výlety a túry za historickými a kultúrnymi pamiatkami a atrakciami.
  - Turistiku i do tohto mikroregiónu pravidelne organizuje Turistický oddiel Dukly Trenčín.
  - Oddiel westernového jazdenia v spolupráci s obecným úradom v Chocholnej organizuje súťaže v ryžovaní zlata /jún/
  - Obecný úrad v Chocholnej-Velčiciach zorganizoval viac zaujímavých akcií:
    - turistický pochod Okolo Chocholanskej doliny / 27 km trať/
    - nočný výstup na Sokolí kameň, po návrate s country kapelou, táborákom a zábavou.

- cyklistické preteky do vrchu v dĺžke 12km s prevýšením 500m pre amatérskych cyklistov, trasa Chocholná - Kykula.
- Telovýchovná jednota Sokol v spolupráci s obecným úradom Chocholná organizuje Beh oslobodenia okolo obce /bude 33. ročník/

Hubári v doline pri Chocholnej majú svoj hubársky raj – v r. 2002 sa tu konalo dokonca jarné stretnutie slovenských a českých mikológov.

Návštevníkov môžu prilákať i dobre zorganizované akcie Miestnych osvetových stredísk alebo výstavy ovocia, zeleniny, kvetov, chovateľské výstavy, výstavy ručných prác, ktoré sa v obciach pravidelne organizujú.

Nevýhodou je, že ide prevažne len o akcie oblastného významu.

Súčasťou športového CR je i dobrodružný. V spolupráci s chovateľom záprahových psov a aktívnym reprezentantom Slovenska na podujatiach tohto druhu / pán Juraj Potoček z Adamovských Kochanoviec/ by bolo možné ponúknuť návštevníkom takúto výnimočnú jazdu v letnom i zimnom období a zároveň zaujímavým spôsobom priblížiť prírodu tejto oblasti. Je tiež ochotný na požiadanie sprevádzať skupinu bežkárov po bežekých chodníkoch tohto kraja.

Podobne jazda na koni a jazdecký výcvik – potenciál v tomto kraji je dostatočný.

8.6.Ubytovanie

Prehľad hlavných ubytovacích kapacít a možností ubytovania:

Drietoma-Liešna – rekreačné stredisko Jánošík 8 km na severozápad od Drietomy s rekreačnými, zrubovo - murovanými chatami /120 lôžok/ v doline potoka Drietomica, ponúkajú i celodenné stravovanie.

Štvrtok – ubytovňa, má charakter rodinného domu pre 2 rodiny, navštevujú ju hlavne robotníci na stavbách v blízkosti obce

Chocholná – Velčice – Vila Sokolka – luxusná vila na prenájom 4 apartmány – 14 osôb.

Kykula – pôvodne kopaničiarska škola vo vlastníctve Ciest Nitra – využíva sa na rekreač. účely minimálne – nedostatok pitnej vody, 20 miest

Poľovnícka chata Brúsne

Chata VOP - pod Sokolím kameňom, 20 osôb, využitie s povolením majiteľa

Ubytovanie na súkromí – ponuka na internet. stránke www.tricio.sk – chata na samote. Ponúkajú kone /400M/, jazdu na koči. Podľa kalendára využité len čiastočne v mesiaci august. Iné objekty nie sú v ponuke.

8.7. Stravovanie

Stravovanie je najdôležitejšou službou pre návštevníkov. V regióne sú stravovacie kapacity spojené s ubytovacími iba čo sa týka rekreačného strediska Jánošík v Drietome-Liešnej.

Motorest v Drietome má po rekonštrukcii 40 miest na stravovanie. V Drietome sa strava dá objednať i na Poľnohospodárskom družstve a v jedálni miestnej ZŠ.

Reštaurácia Chocholná, kde sa, podľa miestnych návštevníkov dobre varí, má 50 miest na stravovanie.

Poskytovanie stravovacích služieb v mikroregióne je nedostatočné.

8.8. Športové zariadenia

Každá obec má futbalové ihrisko, v niektorých obciach sú ZŠ s telocvičňami /Drietoma, Melčice-Lieskové/. Dostupné sú v obciach tenisové /Drietoma, Kostolná-Záriečie, Chocholná-Velčice, Ivanovce/, volejbalové /Chocholná-Velčice, Adamovské Kochanovce/, hádzanárske /Drietoma, v Melčiciach-Lieskovom po povodni značne zničené/ a nohejbalové /Chocholná-Velčice/ ihriská. Nachádza sa tu i minitenisový areál /Kostolná-Záriečie/, posilňovňa /Chocholná-Velčice/ a športová hala /Melčice-Lieskové/

Podobne i jazdectvo, ktoré tu má svoju tradíciu a záujem o získanie základných zručností v jazde na koni z roka na rok vo všeobecnosti rastie.

Pre zjazdové lyžovanie v tomto mikroregióne slúži vlek v Brúsnom, spúšťa sa na objednávku, a súkromný vlek v Adamovských Kochanovciach /300m/.

Možnosti pre bežecké lyžovanie sú popísané v bode 6 „Existujúce turistické, bežecké a cyklotrasy trasy“

Klзisko ponúka v zimnom období obec Melčice Lieskové, jeho funkčnosť je závislá na počasí

Rybolov tu tiež má svoju tradíciu i vhodné miesta. V Ivanovciach je obľúbeným miestom Starý Váh a derivačný kanál, kde sa dá dostať i autom. Pri Kostolnej sú to Trenčianske kaskády, ktoré sú známym rybárskym revírom.

Ponuka možností kúpania je nedostatočná. Využívajú sa splavy na Drietomici a „jamy“ za Biskupickým kanálom – vlastníctvo rybárskeho zväzu.

8.9. Existujúce turistické, bežecké a cyklotrasy

Sieť turistických chodníkov vyznačených na mapách je skromná. Značenie je celkom dobré, miesta s výhľadom /vyznačené na turistickej mape / sú často neudržiavané a rozbujný porast celkom zakrýva očakávaný výhľad /červená/. Miesta na odpočinok so stieškami a lavičkou sú v tejto oblasti iba výnimočne/modrá – pod Jurákom/. Medzi červeno a modro značeným turistickým chodníkom /teda v oblasti medzi vrchom Dúžnik a Sokolím kameňom / je množstvo zväžnic, ktoré nie sú vyznačené na turist.mape.

Obcou DRIETOMA prechádza červená diaľková magistrála, časť európskej diaľkovej turistickej cesty E8, vedúca od Severného mora cez Viedeň, Bratislavu, po Ceste hrdinov SNP na Duklu - TN za 3 hod., Sokolí kameň 2:30, Machnáč 3:30.

Spod kopanice Brusné po zelenej značke na Machnáč 2 hod., do Zlatoviec 2 hod., z Liešnej po žltej sme pod Machnáčom tiež za 2 hod.

Z obce CHCHOLNÁ-VELČICE vychádza žltá turistická značka, po ktorej vystúpime za 2:30 na Sokolí kameň.

Zo žel.stanice v MELČICIACH-LIESKOVOM vychádza modrá turist.značka na hlavný hrebeň Bielych Karpát. Po nej prídeme za 1:15 k mauzóleu, za 3:45 na vrchol Dúžnik/807 m n. m./ - najvyšší vrch v bočnom hrebeni Lopenickej hornatiny, z hrebeňa je ďaleký výhľad. Za 5 hod.na Kykulu /746 m n. m./

Snehové podmienky sú počas zimy veľmi dobré, najmä v okolí vrchu Kykula, sneh sa tu udrží veľmi dlho, a preto je tento kraj zaujímavý i pre bežkárov .

Bežkárska trasa je vyznačené v turistickej mape len jedna – z Melčíc na Kykulu, no podľa miestnych obyvateľov sa na bežkovanie dá využiť i cesta vedúca cez Chocholianskú dolinu, ktorá je zjazdná autom i na horskom bicykli, a pod Dúžnikom sa dá pripojiť na vyznačenú bežkársku trasu. Tiež existujú bežkárske trasy zo smeru od Bošáče, na mape nevyznačené.

Cyklotrasy týmto mikroregiónom nevedú, ale všetky obce sem patriace, možno spojiť do jedného cykloprejazdu. Z obce Štvrtok sa dá vystúpiť k Haluzickému kostolu, návrat tou istou cestou. Trasa po Drietomu je dlhá asi 12 km.

8.10. Marketing a prezentácia obce Melčice - Lieskové

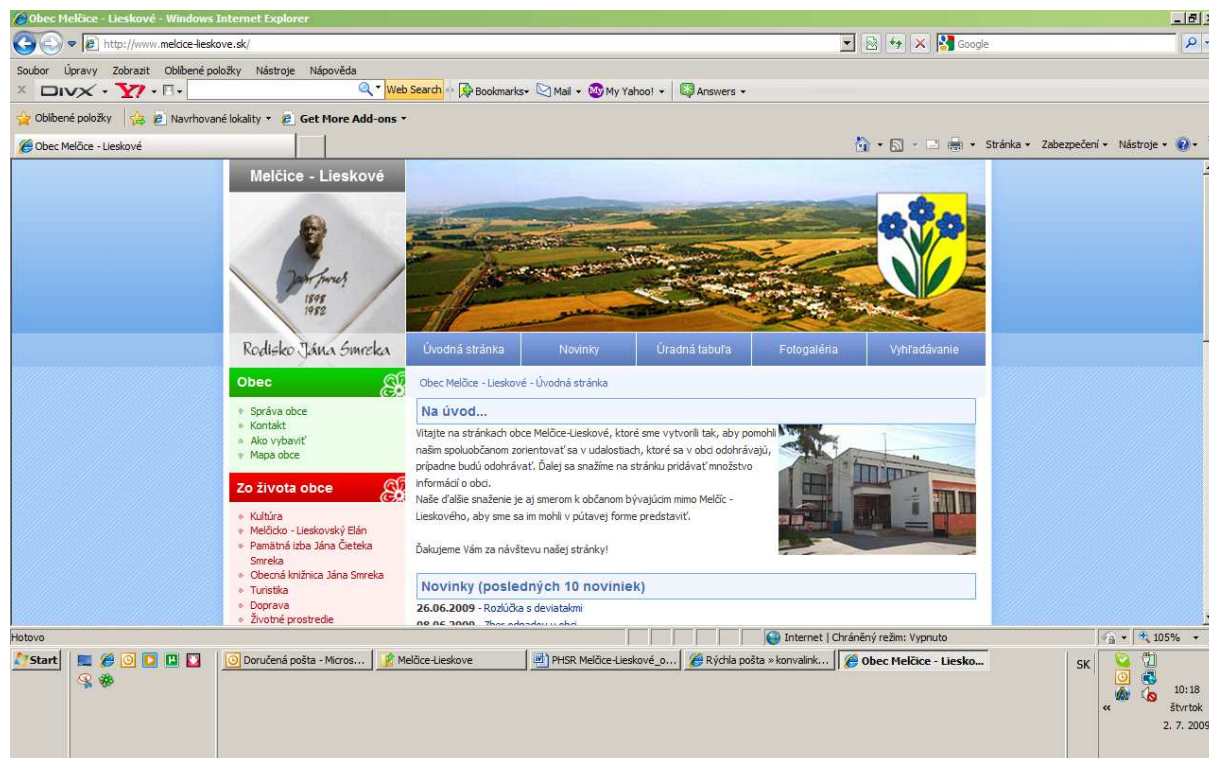
Informácie o obci sú prezentované na vlastnej oficiálnej webovej stránke obce www.melcice-lieskove.sk. Stránka je pravidelne aktualizovaná a je pre občanov veľmi dobre informačne vybavená. Stránka je dobre prepojená s informáciami o možnostiach kultúrneho vyžitia v obci, informáciami pre turistov ako aj doplnená o prehľad podnikateľských subjektov v obci. Informácie o obci sú prezentované aj na ďalších iných portáloch. Obec v súčasnosti nemá vypracovanú marketingovú stratégiu ani komunikačný akčný plán.

Obec vydala doteraz tieto materiály a publikácie o obci:

R. 1998

Melčice – Lieskové v rokoch 1398-1998, Kusendová Oľga, 193 s., vydala obec

Obec vydáva od roku 1999 obecné noviny Melčicko-Lieskovský elán. Jedná sa o občasník, ktorý je vydávaný minimálne raz ročne.

Webstránka obce

9. Hospodárstvo

9.1. Hospodárenie obce

Obec vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce. Svoje potreby financuje predovšetkým z vlastných príjmov, zo štátnych dotácií a z ďalších zdrojov.

Vlastné príjmy sú príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom), výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov, podiely na daniach v správe štátu, výnosy z pokút uložených za priestupky a iné príjmy. Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu.

Výdavky obce tvoria najmä výdavky na výkon samosprávnych funkcií obce, výdavky na údržbu majetku obce a investičné výdavky. Na krytie mimoriadnych výdavkov vo všeobecnom záujme môže obec rozhodnúť o zavedení verejnej dávky (príspevku, poplatku naturálnom plnení), o vyhlásení dobrovoľnej zbierky alebo o prijatí úveru alebo pôžičky.

9.2. Rozpočet obce

Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet zostavený podľa osobitných predpisov. Zostavuje sa na obdobie jedného kalendárneho roka. Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám. Účtovné obdobie uzatvára záverečný účet.

Predbežný rozpočet obce Melčice - Lieskové na rok 2016.

Príjmy spolu:	967 000,00 EUR
Výdavky spolu:	450 000,00 EUR
Zadĺženosť obce:	0,- EUR

Melčice-Lieskové

2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

HLAVNÉ INDIKÁTORY (2014)

			priemer obcí SR
+ Základná bilancia	13,0 %	★★★★★	0,1 %
+ Dlhová služba	0,0 %	★★★★★	7,7 %
+ Celkový dlh	0,1 %	★★★★★	23,5 %
+ Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	★★★★★	0,4 %
+ Okamžitá likvidita	327,9 %	★★★★★	141,6 %

9.3 Majetok obce

Majetok obce tvoria všetky hnutelné a nehnuteľné veci vo vlastníctve obce a všetky pohľadávky a iné majetkové práva obce a majetkové práva ostatných subjektov založených, resp. vytvorených obcou.

Majetok obce musí obec zveľaďovať a zhodnocovať. Obec môže zveriť svoj majetok do správy subjektom, ktoré založila alebo zriadila, prípadne prenajať inej právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá má odbornú spôsobilosť.

Majetok obce Melčice - Lieskové predstavuje tab. č. 18.

Tab. č. 18 Majetok obce Melčice-Lieskové	
Kategória	Hodnota v EUR
Pozemky	484 735,27
Budovy, stavby	1 327 877,45
Stroje, prístroje, zariadenia, inventár	57 173,48
Drobný dlhodobý hmotný majetok	2 269,00
Zdroj: obec, 2015	

9.4. Podnikateľské subjekty v obci

Podnikateľský subjekt	Činnosť	Pracovné miesta
ATRIA s. r. o.	Stavebno-obchodná činnosť	7
KOMPLEX	Stavebné práce	3
VAŇSTAV	Píla a výroba	8
HABAX Vladimír Gardošik	Výroba škridle	7
MONA	Šitie odevov	20
PYROSERVIS a.s.	revízie a servis protipožiarnych zariadení nákup a predaj prostriedkov požiarnej ochrany poradenská činnosť v oblasti požiarnej ochrany technik požiarnej ochrany školenie revíznych technikov požiarnej ochrany oprava a údržba, odborné prehliadky a odborné skúšky tlakových zariadení - kovové tlakové nádoby na dopravu plynov, fľaše	8
AUTODOPRAVA	Autodoprava	6
Ján Moriš	Stavebno-montážne práce	15
	Pohrebníctvo	2
DaP spol. s r. o.	Výroba pekárenských a cukrárenských výrobkov	
Ľuboš Miškech	Podlahárske práce	SZČO
Katarína Opatovská	Kúpa tovaru za účelom jeho predaja	SZČO
Martina Otáhalová	Výroba a predaj vencov, sušených aranžmánov Aranžérske práce Záhradnícke práce Predaj na trhoch	SZČO
Miloš Adamovic	Kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti v rozsahu voľných ohlasovacích živností	SZČO
KPS strechy spol.s.r.o.	Vypracovanie dokumentácie a projektu jednoduchých stavieb, drobných stavieb a zmien týchto stavieb	

9.5. Nepodnikateľské subjekty v obci

Z nepodnikateľských subjektov v obci pôsobia :

Hippokrates – záujmové združenie právnických osôb Melčice – Lieskové za účelom vytvorenia optimálnych podmienok pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti občanom iných obcí Štvrtok, Ivanovce, Melčice-Lieskové, Adamovské Kochanovce, Chochoľná – Velčice.

Folklorný súbor Kolovrátok – Ženská spevácka skupina. Vznikla v roku 1990. Odvtedy už absolvovala 350 vystúpení. Vystupovala na Kopaničiarskych slávnostiach v Starom Hrozenkove, Festivale dychových hudieb v Drietomej, Medzinárodnom turistickom veľtrhu v Žiline, Folklorných slávnostiach v Myjave a v okolitých obciach. Skupina sprevádza spevom aj pohreby.

TJ Družstevník - Futbalový oddiel bol založený v roku 1962. Bol založený oddiel mužov a dorastu, ktoré boli zaradené do 1.B triedy. V ročníku 1984 - 1990 muži v okresnej súťaži sa umiestňovali pravidelne v strede tabuľky. V súčasnosti je aktívne družstvo mužov, dorastu, žiakov.

MELČICE – NET – združenie vzniklo v roku 2005. Venuje sa budovaniu, spravovaniu a rozširovaniu počítačovej siete pre obyvateľov obce Melčice – Lieskové , prípadne blízkych príľahlých obcí. Združenie organizuje podujatia spojené s využívaním počítačovej siete ako kurzy, školenia.

Základná organizácia Jednoty dôchodcov v časti Melčice a časti Lieskové – Združuje a aktivizuje starších občanov prostredníctvom realizácie aktivít odstraňujúcich osamelosť starších ľudí.

Združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka
Združenie verejno - súkromné partnerstvo zamerané na integrovaný rozvoj územia katastrov združených obcí. /MAS/ Združuje 9 obcí: Nová Bošáca, Zemianske Podhradie, Štvrtok, Ivanovce, Melčice - Lieskové, Adamovské Kochanovce, Chochoľná - Velčice, Kostolná - Záriečie a Drietoma. Združenie bolo zaregistrované na Ministerstve vnútra SR dňa 8.4.2015.

10. SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Príležitosti
<ul style="list-style-type: none"> ■ Lokalizácia obce v blízkosti hospodársky dobre rozvinutého mesta Trenčín ako aj mesta Nové Mesto nad Váhom ■ Dobrá kvalita životného prostredia ■ Pokojné miesto pre život človeka ■ Možnosť využívať železničnú dopravu popri autobusovej doprave ■ Využívanie vlastných studní, 100%tné pokrytie vodovodom ■ Realizovaná plynofikácia obce ■ Realizované odkanalizovanie obce ■ Materská škôlka v obci ■ Základná škola v obci s bohatou ponukou voľnočasových činností pre deti a mládež ■ Zdravotné stredisko v obci ■ Dobrá vybavenosť obce službami ■ Zabezpečená ošetrovateľská služba v obci a stravovanie dôchodcov ■ Dobrý stav miestneho rozhlasu ■ Pamätná izba Smreka – dôležitá turistická atrakcia priamo v obci ■ Blízkosť krajského mesta ■ Vzhľadom k počtu domácností relatívne veľký počet domácností pripojených na internet ■ Členstvo v mikroregionálnom celku ■ Lokalizácia obce v blízkosti hraníc z ČR ■ Bytová výstavba obce ■ Hospodárenie obce bez zadĺženia ■ Nepodnikateľské subjekty a ich rozmanitá činnosť ■ Členstvo v MAS 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zachovanie prírodného prostredia ■ Zlepšenie demografického vývoja ■ Zlepšenie kvality podzemných vôd, zachovanie kvality podzemných vôd, využívanie studní ■ Možnosť pre obyvateľov podnikat' v cestovnom ruchu ako aj v iných aktivitách ■ Zlepšenie separovania odpadu až po úroveň dokonalého separovania domácností ■ Skvalitnenie propagácie obce ■ Zvýšenie návštevnosti obce ■ Skvalitnenie internetizácie obce, zlepšenie pripojenia, zvyšovanie počtu pripojených domácností ■ Plánovaný rozvoj obce ■ Možnosť ťažiť z účasti v mikroregionálnom združení ■ Možnosť čerpať prostriedky z EU a iných dotačných programov <ul style="list-style-type: none"> ■ Možnosť využiť nadviazanú cezhraničnú spoluprácu s ČR

Slabé stránky	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zhoršená kvalita vody ■ Chýbajúca plynofikácia časti Dolina ■ Chýbajúca kanalizácia pre časť Dolina ■ Zlý stav miestnych komunikácií kvôli kanalizácii ■ Stále nízka kvalita služieb a infraštruktúry v oblasti cestovného ruchu ■ Slabá propagácia obce, nízka úroveň marketingu obce ■ Absencia koordinátora miestneho rozvoja – projektového manažéra ■ Nízka úroveň čerpania prostriedkov z EU fondov a iných dotačných programov ■ Absencia cezhraničnej spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zhoršenie kvality vody ■ Znečisťovanie životného prostredia zo strany podnikateľských subjektov, občanov a návštevníkov obce ■ Zánik kultúrnych akcií v obci ■ Zlé rozhodnutie v oblasti investovania do cestovného ruchu ■ Rast konkurencie medzi obcami vo vzťahu k využívaniu prostriedkov z verejných fondov ■ Zlá koordinácia spolupráce verejného a súkromného sektora ■ Nedostatok zdrojov na ochranu prírodných pamiatok a zvláštností v obci ■ Slabá spolupráca občanov pri rozvoji obce

B. Strategická časť

11. Stanovenie faktorov rozvoja a kľúčových disparít.

Faktory rozvoja predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce alebo budúce impulzy.

Identifikované kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja obce Melčice - Lieskové

Kľúčové disparity	Hlavné faktory rozvoja
Nedostatočný stav miestnej infraštruktúry ako aj slabá propagácia lokality	Lokalizácia obce
Nedostatočná kvalita miestnej infraštruktúry	Jestvujúca infraštruktúra
Nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a kvalita služieb v oblasti CR*	Jestvujúce historické zaujímavosti v obci, pamätná izba Smreka
Udržateľnosť zariadení do budúcnosti Kvalita zariadení	Materská a základná škola v obci
Zhoršená kvalita vody	Vybudované zariadenia pre ochranu vôd – kanalizácia a ČOV
Stav životného prostredia, nedostatočná úroveň jestvujúcich zariadení na jeho ochranu	Príjemné životné prostredie
Nízky rozpočet obce, problematické prefinancovanie a spolufinancovanie akcií Absencia cezhraničného partnera	Možnosť využívať financie z EU

*CR – cestovný ruch

12. Východiská stratégie, stratégia, jej ciele, priority a opatrenia.

12.1. Východiská stratégia

Slovensko je krajina s vysokým podielom obcí, ktoré však ešte stále nedosahujú porovnateľnú úroveň kvality života obcí v iných krajinách EÚ. Súčasný trend sťahovania mestského obyvateľstva do obcí súvisiaci s hľadaním pokojnejšieho a čistejšieho prostredia pre život ako aj ekonomická náročnosť bytov v mestách porovnateľná z nehnuteľnosťami v obciach, ponúka obciam mnoho šancí na ich oživenie, zatraktívnenie a zlepšenie ich demografickej prognózy. V tejto súvislosti však trend kladie zároveň požiadavky na nevyhnutné zlepšenie kvality života v obci čo sa týka jej dostupnosti, technického vybavenia a spektra ponúkaných služieb.

Obec Melčice - Lieskové si v priebehu historického vývoja zachovala svoj charakter a počet jej obyvateľov rástol. Vývoj obce bol ovplyvnený hlavne zlúčením obcí Melčice a Zemianske Lieskové do jednej obce, kedy sa prvýkrát počet obyvateľov tejto obce významne navýšil. Vznikol tak územne väčší celok s vyšším počtom obyvateľov, ktorý umožnil obci lepšie sa rozvíjať. Obec sa stala strediskom rôznych služieb pre obyvateľov okolitých obcí a to je jej veľkou devízou. Prítomnosť zdravotného strediska, školských zariadení, pošty, vybraných služieb : pohrebníctvo, kvetinárstvo je pre udržanie obyvateľov v obci veľmi dôležitá. Obec má oproti iným obciam v tomto konkurenčnú výhodu. Obec realizovala bytovú výstavbu, čo sa odrazilo tiež v rastúcom počte obyvateľov. To sa následne prejavilo v náraste počtu detí v školských zariadeniach, ktorým sa tým zlepšili podmienky na hromadnú prevádzku.

Prognostika väčšine obcí predpovedá negatívny demografický vývoj a teda úbytok počtu obyvateľov nakoľko pôrodnosť skôr klesá, dôležité je však rozmiestnenie obyvateľstva do miest a na vidiek, ktoré záleží od viacerých faktorov.

Silné stránky obce definované vo SWOT analýze obce Melčice - Lieskové, ktorými sú čisté životné prostredie s dobrým ovzduším, dostatkom pitnej vody budú v budúcnosti stále väčšou devízou, ktorú je potrebné maximálne využiť pre rozvoj obce rešpektujúci zachovanie týchto kvalít aj pre ďalšie generácie.

Využitie predností obce môže zlepšiť demografický vývoj, zvýšiť atraktivnosť obce ako miesta na bývanie a zvýšiť návštevnosť obce prípadným rozvojom cestovného ruchu, ktorý umožní zvýšiť príjmy obyvateľstvu obce ako aj samotnej obci.

Rozvoj obce Melčice – Lieskové je možný za predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre takýto rozvoj , ktorými sú hlavne dobudovanie základnej infraštruktúry obce, bytová výstavba, udržanie resp. rozšírenie siete služieb ako aj príprava a realizácia rozvojových aktivít v oblasti kultúry a oblasti cestovného ruchu. Veľmi dôležitá je upravenosť obce, teda úprava a vzhľad jestvujúcich obydlí, stav lúk, záhrad a lesov.

Po vytvorení všetkých základných podmienok pre rozvoj obce, môže obec uvažovať o ďalších smeroch rozvoja. Tu môže pristúpiť k investičným, ale i vysokokvalitným neinvestičným projektom zameraným na oživenie obce a rozvoj cestovného ruchu.

V každej fáze rozvoja obce je dôležité zdôrazňovať jej prednosti a čo najviac obec presadzovať všade, kde je to možné a vhodné. Za týmto účelom je potrebné dopracovať marketingovú a komunikačnú stratégiu obce, ktorá má napomôcť celkovému rozvoju aktivít realizovaných v obci. Či už sa jedná o základné údaje o obci, alebo ide o podporu kultúrnych a iných aktivít v obci, vždy je dôležité na tieto aktivity upriamiť pozornosť.

V programovom období 2014 – 2020 dostane obec Melčice Lieskové opäť mnoho šancí využiť na svoj rozvoj aj peniaze z EU. Už dnes by si obec mala pripraviť možné smery rozvoja a projektové zámery, aby v čase výzvy bola pripravená na zapojenie. Pri čerpaní prostriedkov a uprednostňovaní jednotlivých aktivít zo stratégie obce v nadväznosti na aktivity podporované z EU je potrebné zväžiť aj finančné zaťaženie

spôsobené nie nevyhnutnosťou spolufinancovať projekty, ale nevyhnutnosťou projekty celkovo prefinancovať a preklenúť obdobie od realizácie projektu do prijatia nenávratných finančných prostriedkov z EU.

Z toho vyplýva, že načrtnutá stratégia rozvoja obce Melčice-Lieskové vyžaduje ešte dohodu obecného zastupiteľstva o poradí realizácie jednotlivých aktivít. Poradie realizácie jednotlivých aktivít sa odrazí v časovej usporiadanosti realizácie aktivít. Tá môže byť ponímaná orientačne, ale i záväzne v závislosti od prístupu a kvality činnosti obecného zastupiteľstva.

Stratégiu rozvoja obce Melčice - Lieskové prezentuje globálny cieľ stratégie, špecifické ciele, priority, opatrenia a aktivity potrebné na naplnenie cieľa.

12.2. Stratégia, jej ciele, priority a opatrenia.

Na základe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Združenie obcí Bielokarpatsko – Trenčianskeho mikroregiónu, úvodnej analytickej časti tohto dokumentu viažucej sa k obci z prevedenej SWOT analýzy obce a navrhnutých aktivít bol formulovaný globálny cieľ stratégie rozvoja obce Melčice - Lieskové a tým je :

Udržateľný sociálno-ekonomický rozvoj obce maximálne využívajúci prednosti obce na jej ďalší rozvoj pri zachovaní dobrej kvality životného prostredia pre ďalšie generácie.

Globálny cieľ zahŕňa v sebe množstvo parciálnych cieľov, ktoré je potrebné naplniť, aby bol dosiahnutý synergický efekt a celkový trvalo udržateľný rozvoj obce.

Formulácia globálneho strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre uspokojivé plnenie parciálnych cieľov. Rozvoj obce je dlhodobý trvajúci proces, ktorý môže priniesť očakávané výsledky len za predpokladu, že obec v čo najvyššej miere využije definované faktory rozvoja a zrealizuje aktivity viažúce sa k prioritám a opatreniam.

K naplneniu globálneho cieľa by mali prispieť tri špecifické ciele rozpracované do priorit, opatrení a aktivít, ktoré sú na seba vzájomne viazané a nesplnenie jedného z nich, negatívne ovplyvňuje plnenie ďalšieho.

K prioritám stratégie rozvoja obce Melčice - Lieskové patrí :

A. Vytvorenie základných podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, dobudovanie a obnova základnej infraštruktúry, udržanie a rozvoj služieb občianskej infraštruktúry.

B. Skvalitnenie ochrany životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.

C. Využitie vnútorných zdrojov obce, podpora podnikania, konkurencieschopné poľnohospodárstvo, cestovný ruch, agroturistika a zlepšenie propagácie obce.

Globálny cieľ	Priority
<p>Udržateľný sociálno-ekonomický rozvoj obce maximálne využívajúci prednosti obce na jej ďalší rozvoj pri zachovaní dobrej kvality životného prostredia pre ďalšie generácie.</p>	<p>Priorita A. Vytvorenie základných podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, dobudovanie a obnova základnej infraštruktúry, udržanie a rozvoj služieb občianskej infraštruktúry</p>
	<p>Priorita B. Skvalitnenie ochrany životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.</p>
	<p>Priorita C. Využitie vnútorných zdrojov obce, podpora podnikania, konkurencieschopné poľnohospodárstvo, cestovný ruch, agroturistika a zlepšenie propagácie obce.</p>

C. Programová časť

Priorita A.

Vytvorenie základných podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, dobudovanie a obnova základnej infraštruktúry, udržanie a rozvoj služieb občianskej infraštruktúry

Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra

Cieľ: Zlepšenie dostupnosti obce, dosiahnutie vyhovujúcej kvality miestnych komunikácií, budovanie nových komunikácií. Úpravené verejné priestranstvá a verejná zeleň. Regulovaný územný rozvoj obce. Skvalitnenie internetizácie obce.

Základná infraštruktúra v podobe kvalitných miestnych komunikácií a upravených verejných priestranstiev tak, aby zodpovedala environmentálnym a bezpečnostným požiadavkám, je základným prvkom k zabezpečeniu rozvoja obce. Preto je nevyhnutné dorekonštruovať nevyhovujúce komunikácie a v súvislosti s prípadným rozšírením obytných zón budovať nové. K rekonštrukcii komunikácií patrí aj rekonštrukcia verejných priestranstiev a úprava zelene predovšetkým v centre obce. Sem patrí rekonštruovanie, resp. budovanie chodníkov zvyšujúcich bezpečnosť chodcov, prípadná rekonštrukcia resp. udržiavanie dobrého stavu jestvujúcich autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry v obci. So základnými potrebami obce súvisí aj stabilná elektrifikácia obce, ktorá nevykazuje časté výpadky či výkyvy napätia poškodzujúce spotrebiče, efektívne verejné osvetlenie obce. V ďalšej etape rozvoja obce je potrebné zabezpečiť jej kvalitnejšiu internetizáciu a zvýšiť podiel pripojených domácností.

Aktivity:

- A 1. 1 ■ Rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníky**
- A 1. 2 ■ Vybudovanie zberného dvora**
- A 1. 3 ■ Vybudovanie odvodňovacích kanálov a poldrov**
- A 1. 4 ■ ČOV + kanalizácia Dolina**
- A 1. 5 ■ Plynofikácia časť Dolina**

Opatrenie č. A. 2. – Individuálna bytová výstavba (IBV), bytová politika obce, regulovaný územný rozvoj.

Cieľ: Zabezpečenie podmienok na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, zachovanie dobrého stavu objektov (domov, chalúp, chát a iných objektov), bytová politika obce, regulovaný územný rozvoj.

V nadväznosti na Koncepciu štátnej bytovej politiky realizuje aj obec Melčice - Lieskové na úrovni obce svoju bytovú politiku. Úlohou obcí v oblasti bytovej politiky je predovšetkým zabezpečiť regulovaný rozvoj územia t.j. obstarávať a schvaľovať územnoplánovacia dokumentáciu, pripraviť a realizovať Plán rozvoja bývania, koordinovať činnosť účastníkov procesu rozvoja bývania, zabezpečovať pozemky a technickú infraštruktúru nevyhnutnú pre výstavbu, evidovať informácie o dopyte po bytoch a vytvárať podmienky na obnovu bytového fondu.

Realizácia bytovej politiky je zároveň nástrojom, prostredníctvom ktorého môže obec zlepšiť demografický vývoj. Nárast počtu obyvateľov, v prípade, že je evidovaný

dopyt, možno korigovať bytovou výstavbou, resp. vytvorením podmienok na individuálnu bytovú výstavbu. (IBV) Obec realizovala výstavbu nájomných bytových domov. Vo vlastníctve obce sú dva 14 - bytové domy, obec počíta aj s IBV občanov na pozemkoch v ich vlastníctve. IBV je pre demografické ako aj ekonomické rozširovanie obce kľúčové, preto je potrebné neklásť prekážky v súvislosti s výstavbou. Nezanedbateľné sú pozemky súkromných majiteľov a objekty v súkromnom vlastníctve, ktoré sú nevyužívané z dôvodu, že majitelia nemajú vôľu odpredať pozemok či objekt aj napriek tomu, že nedochádza k jeho využívaniu a obnove. Nedostupnosť pozemkov je jedným z hlavných dôvodov stagnujúcej výstavby a obnovy objektov v obciach.

Aktivity:

- A. 2. 1 ■ Vypracovanie nového územného plánu**
- A. 2. 2 ■ Príprava lokalít na individuálnu bytovú výstavbu podľa dopytu**
- A. 2. 3 ■ Údržba a správa bytových domov**
- A. 2. 4 ■ Monitoring – stály zoznam súkromných pozemkov a objektov určených na odpredaj**
- A. 2. 5 ■ Priemyselný park**

Opatrenie č. A. 3. – Školská infraštruktúra

Cieľ: Zachovanie dobrej úrovne zariadenia, efektívna prevádzka zariadenia a zlepšenie podmienok pre kvalitnejší vyučovací proces.

Zabezpečenie vzdelávacieho procesu je pri stále sa znižujúcom počte detí a celkovo nepriaznivom demografickom vývoji materiálne i organizačne veľmi náročné, na druhej strane školské zariadenie priamo v obci vychádza v ústrety rodinám.

Cieľom je zachovanie zariadenia v obci, jeho efektívna prevádzka, zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

Aktivity:

- A 3. 1 ■ Infraštruktúra voľného času, amfiteátre a športoviská**

Opatrenie č. A. 4. - Sociálne služby a zdravotníctvo

Cieľ: Zabezpečiť odkázaným občanom primeranú sociálnu starostlivosť na úrovni obce, zabezpečiť občanom obce dostupnú zdravotnú starostlivosť.

Zriadiť zariadenie sociálnych služieb priamo v obci.

Opatrenie počíta so zabezpečením primeranej sociálnej starostlivosti odkázaným občanom v súčasnosti vo forme pokračujúcej ošetrovateľskej starostlivosti na úrovni obce. V oblasti sociálnych služieb by obec mala i naďalej pokračovať v zabezpečovaní čiastočnej opatrovateľskej starostlivosti a zachovať možnosť využívať školskú vývarovňu na odber stravy starším občanom. Obec sa podujala pripraviť projekt zariadenia sociálnych služieb v obci, ktorý by slúžil aj ostatným obciam mikroregiónu. Pred samotnou realizáciou projektu je však nutné dôsledne zvážiť financovanie projektu, participáciu ostatných obcí mikroregiónu na projekte ako aj samotné budúce fungovanie sociálneho domu.

Lokalizácia obce predpokladá dobrú dostupnosť zdravotníckej starostlivosti pre občanov predovšetkým čo sa týka dostupnosti rýchlej záchranej služby. V obci pôsobí lekár pre dospelých aj lekár pre deti a dorast ako aj stomatológ, čo je jednoznačne výhodou, v obci sa nachádza tiež lekáreň.

So zdravím obyvateľov obce súvisí aj dbanie na zvyšovanie povedomia o prevencii chorôb, zdravom životnom štýle. Obec by sa mala zaujímať o dodržiavanie predpisov v miestnych rozvíjajúcich sa potenciálnych podnikoch, ktoré by mohli mať negatívny

vplyv na zdravie človeka a prípadné porušovanie oznámiť príslušným orgánom. (fajčenie na verejných priestranstvách a vo vnútri budov, predaj cigariet a alkoholu maloletým, nadmerný hluk v podnikoch, dodržiavanie hygieny).

Aktivity:

- A 4.1. ■ **Sociálne zariadenia**
- A 4.2. ■ **Riešenie ošetrovateľskej starostlivosti formou zamestnávania potrebného počtu ošetrovateliek**
- A 4.2 ■ **Odber stravy pre starších občanov v školskej jedálni alebo kuchyni PD**
- A 4.3 ■ **Organizovanie akcií, ktoré odstraňujú osamelosť starších občanov stretávaním sa, zapájaním ich do aktívneho života v obci : kultúrne aktivity a vystúpenia, podpora duchovnej turistiky, organizovanie púťí a jednoduchých zájazdov s nástupom priamo v obci, stretnutia dôchodcov, kluby**
- A 4.4 ■ **Poskytovanie prvotných informácií o spôsobe riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A 4.5 ■ **Poskytovanie stálych informácií o sieti sociálnych zariadení pre uľahčenie riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A 4.6 ■ **Zaujímať sa o dodržiavanie predpisov súvisiacich s dopadom na zdravie človeka v miestnych podnikoch**
- A 4.7 ■ **Ústretovo prijímať akcie organizované na podporu povedomia o prevencii chorôb a zdravom životnom štýle, informovať o akciách**
- A 4.8 ■ **Udržať zdravotnícke zariadenie v obci**
- A 4.9 ■ **Spolupráca so združením Hippokrates**

Opatrenie č. A. 5. - Kultúrna infraštruktúra a šport

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu miestnej kultúrnej infraštruktúry, rozvíjanie kultúrnych akcií v obci, údržba a prevádzka pamätnej izby Jána Smreka, starostlivosť o Park Jána Smreka a jeho prvky.

Kultúrne aktivity v obci Melčice – Lieskové sú poznačené rodákom z obce významným slovenským spisovateľom a osobnosťou slovenského kultúrneho života Jánom Smrekom. V obci je zriadená jeho pamätná izba ako aj Park Jána Smreka v ktorom sa nachádza pamätná tabuľa. Cieľom je zachovať tieto prvky v obci, hoci ich ochrana je bez dodatočných finančných prostriedkov náročná.

Organizácia kultúrnych podujatí a akcií podporujúca širšie možnosti kultúrneho využitia v obci úzko súvisí s dobrým technickým stavom objektov, ktoré sú predmetom kultúrnych aktivít. V ďalšom rozvoji obce je nevyhnutné zabezpečiť čo najširšie využitie tohto obecného majetku v prospech občanov a oživiť život v obci tvorbou nových kultúrnych aktivít. S kultúrou súvisí aj knižničná činnosť, na tomto úseku je potrebné v spolupráci so školou motivovať deti k využívaniu jej služieb ako aj obnovovať knižničný fond. Na úseku športu a športových aktivít je nevyhnutné udržať dobrý stav športovísk ako aj rozvíjať športové aktivity detí a mládeže aplikovateľné pre obec Melčice - Lieskové. Dôležitá je aj podpora športových klubov a oddielov v rámci klubov.

Aktivity:

- A 5.1 ■ **Infraštruktúra voľného času, amfiteátre , športoviská**
- A 5.2 ■ **Údržba a prevádzka Pamätnej izby Jána Smreka, starostlivosť o Park Jána Smreka a jeho prvky**

- A 5.3 ■ Pokračujúce primerané využívanie a vytáženie objektu kultúrneho domu
- A 5.4 ■ Podpora vydávania miestnej tlače – Melčicko – Lieskovský elán
- A 5.5 ■ Starostlivosť o knižničný fond obecnej knižnice Jána Smreka
- A 5.6 ■ Cyklotrasy
- A 5.7 ■ Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít v obci
- A 5.8 ■ Podpora činnosti folklórnej skupiny Kolovrátok
- A 5.9 ■ Rozvíjanie nových športových aktivít v obci
- A 5.10 ■ Podpora športových klubov a oddielov vyvíjajúcich činnosť v obci
- A 5.11 ■ Podpora ostatných záujmových združení zameraných na rozvoj kultúrnych a športových aktivít v obci

Opatrenie č. A. 6. - Bezpečnosť obce

Cieľ: Udržanie štruktúr pre bezpečnosť obce, dobrovoľný hasičský zbor.

Činnosť dobrovoľného hasičského zboru je pre obec širokospektrálne prínosná. Nejedná sa len o zabezpečenie rýchleho zásahu v prípade lokálnych požiarov, povodní a iných katastrof, jedná sa aj o prehlbovanie kooperácie medzi občanmi, zachovanie dobrých vzťahov a významnú voľnočasovú aktivitu pre miestnu mládež hľadajúcu zmysluplné trávenie voľného času. Pokiaľ obec nemá vybudované štruktúry pre vlastný hasičský zbor, mala by aktívne spolupracovať s DHZ niektovej z okolitých obcí. Obec má uzavretú spoluprácu s DHZ Ivanovce.

Aktivity:

- A.6.1 ■ Zmluva o spolupráci s DHZ Ivanovce
- A.6.2 ■ Protipovodňové opatrenia, protipovodňová ochrana
- A.6.3 ■ Vybudovanie odvodňovacích kanálov a poldrov

Opatrenie č. A.7. – Služby všeobecnej vybavenosti.

Cieľ : Zabezpečenie maximálne možnej udržateľnej siete podnikov poskytujúcich služby občanom, rozšírenie siete služieb pre občanov v obci.

Prevádzkovanie podniku, ktorý ponúka služby v malej obci je vzhľadom na rozsahovo malý trh vždy problematické a niekedy i nerentabilné. Pre občanov, ktorí v určitom okamihu trávajú podstatnú časť života doma ako je to napr. u dôchodcov, detí počas prázdnin, invalidných občanov, mamičky na MD, je sieť služieb nachádzajúca sa priamo v obci dôležitá. Dopyt po vybavenosti obce službami rastie vtedy, ak sa jedná o obec s rozvinutým cestovným ruchom a vyššou návštevnosťou. Stupeň vybavenosti obce poštovými službami, predajňami potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru, pohostinstvom, reštauračným zariadením, kaderníctvom či kozmetickým salónom často poukazuje na úroveň celkového rozvoja obce. Mnohé príklady z praxe poukazujú na to, že aj v malých obciach je možné vytvoriť priestor na rozvoj služieb rôzneho charakteru.

Aktivity:

- A.7.1 ■ Rekonštrukcia obecného úradu
- A.7.2 ■ Zachovanie jestvujúcich služieb v obci
- A.7.3 ■ Rozširovanie siete služieb poskytovaných priamo v obci
- A.7.4 ■ Vytváranie podmienok na rentabilné prevádzkovanie služieb

Priorita B.

Skvalitnenie ochrany životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.

Opatrenie B.1. - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd.

Cieľ: Znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľov dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva.

Opatrenie je zamerané na zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou z verejného vodovodu v požadovanej kvalite a kvantite.

V rámci opatrenia je žiadúca aj údržba miestneho potoka.

S opatrením súvisí aj systematické znižovanie znečistenia vôd a to formou dobudovania kanalizačného systému a malých ČOV.

Aktivity:

- B 1. 1 ■ ČOV + kanalizácia Dolina**
- B 1. 2 ■ Údržba miestneho potoka**
- B 1. 3 ■ Podpora budovania malých ČOV**
- B.1. 4 ■ Ochrana podzemných vôd**
- B.1. 5 ■ Súčinnosť pri monitorovaní stavu podzemných vôd**

Opatrenie B.2.- Odpadové hospodárstvo

Cieľ: Riešenie odpadov na úrovni obce, zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok na zdravie obyvateľov a ekosystému.

V rámci opatrenia je na úrovni obce dôležité dbať na zlepšenie separácie odpadov a zabezpečenie vhodnej likvidácie nebezpečných odpadov. Na úrovni separácie odpadov je možné navýšenie nádob na separáciu odpadu, rozšírenie portfólia druhov separácie ako i zvláštne separovanie biologického odpadu a hľadanie ciest jeho ďalšieho využitia resp. zhodnotenia. Nedostatok, nedostupnosť resp. zlý technický stav nádob na separáciu odpadu je častým dôvodom, prečo obyvatelia odpad neseparujú. V tejto oblasti je potrebné taktiež zvyšovať povedomie obyvateľov a ich motiváciu k separácii. V prípade skládky odpadov je potrebné podniknúť primerané aktivity na ich uzatváranie a rekultiváciu v zmysle zákona o odpadoch.

Aktivity:

- B.2.1 ■ Vybudovanie zberného dvora**
- B.2.2 ■ Vytváranie podmienok na separovanie odpadu**
- B.2.3 ■ Výmena kontajnerov na separáciu**
- B.2.4 ■ Zvyšovanie podielu separovaného odpadu**
- B.2.5 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti separácie**
- B.2.6 ■ Navyšovanie a pravidelná kontrola technického stavu zberných nádob**
- B.2.7 ■ ČOV + kanalizácia Dolina**

Opatrenie B.3. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Cieľ: Dobudovanie a zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody, ochrana a priaznivý stav biotopov, zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody.

Opatrenie je smerované na ochranu prírody, zachovanie priaznivého stavu biotopov a podporu povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody. Cieľ je možné naplniť dobudovaním infraštruktúry ochrany prírody, teda náučných chodníkov a informačných tabúl. Dostatočná informovanosť verejnosti je prvotným predpokladom k zvýšenej pozornosti a ohľaduplnosti k územiám významným z hľadiska ochrany prírody. K opatreniu patrí aj ochrana lesných porastov a zalesňovanie. Dôležitá je aj koordinácia činností v oblasti ťažby dreva v lesoch, ktorá má redukovať lesný porast v súlade s prírodou a nie nadmerne. K ochrane prírody môže napomôcť spolupráca so zväzom poľovníkov ako aj koordinovaná činnosť urbárskeho združenia.

Aktivity:

- B.3.1 ■ Cielená ochrana lokality Lukovský vrch**
- B.3.2 ■ Budovanie infraštruktúry ochrany prírody, náučných chodníkov a informačných tabúl**
- B.3.3 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody**
- B.3.4 ■ Koordinácia činností v oblasti ťažby dreva, zalesňovanie**
- B.3.5 ■ Spolupráca s inštitúciami pôsobiacimi v oblasti ochrany prírody**
- B.3.6 ■ Príprava a vydávanie publikácií na informovanie verejnosti**
- B.3.7 ■ Čistenie a úprava lesa.**
- B.3.8 ■ Výsadba a udržiavanie typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu pre ďalšie generácie**

Opatrenie B. 4. Ochrana ovzdušia

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu ovzdušia, ochrana ozónovej vrstvy Zeme a podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Kvalita ovzdušia v obci nie je hodnotená negatívne to však nemožno považovať za impulz k nevykonávaniu žiadnych aktivít smerujúcich k ochrane ovzdušia. Naďalej je potrebné vykonávať aktivity smerujúce k jeho ochrane a zaujímať sa o činnosť subjektov v obci a okolí, prípadne obyvateľov obce, ktorá by mohla viesť k jeho znečisteniu. Je potrebné presadzovať ekologické riešenia problémov, ktoré nemajú negatívny dopad na ovzdušie, zvlášť na porušovanie ozónovej vrstvy zeme.

Aktivity:

- B.4.1 ■ Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie, napr. podpora využívania slnečných kolektorov na stavbách, kde je to rentabilné a možné**
- B.4.2 ■ Kontrola prípadného neekologického správania obyvateľov a subjektov pôsobiacich v obci (spaľovanie, únik nebezpečných látok)**
- B.4.3 ■ Zvyšovanie povedomia občanov v oblasti ochrany ovzdušia**
- B.4.4 ■ Zavedenie sankcií za spaľovanie inak separovateľného odpadu (plasty, pneumatiky a pod.)**

Priorita C.

Využitie vnútorných zdrojov obce, podpora podnikania, konkurencieschopné poľnohospodárstvo, cestovný ruch, agroturistika a zlepšenie propagácie obce.

Opatrenie č. C.1. – Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest.

Cieľ: Podpora jestvujúcich podnikateľských subjektov v obci, rozvoj novej podnikateľskej činnosti v obci, zachovanie jestvujúcich pracovných miest a tvorba nových.

Pôsobenie podnikateľských subjektov v obci je významným faktorom socio-ekonomického rozvoja obce a to z pohľadu tvorby pracovných miest pre občanov, ekonomickej prínosnosti, ale i z pohľadu poskytovania služieb občanom. Občania s malými deťmi ako aj v preddôchodkovom veku čiastočne invalidní občania dokážu oceniť blízkosť a dostupnosť pracoviska, a preto je tvorba pracovných miest priamo v obci vždy opodstatnená. Je teda potrebné vytvárať vhodné podmienky pre rozvoj podnikateľskej činnosti v obci a to prostredníctvom konkrétnych aktivít. Keďže nie každá podnikateľská aktivita je realizovateľná vo vlastných priestoroch záujemcu, potrebné je disponovať informáciami o iných vhodných priestoroch a plochách na podnikanie a štádiu ich pripravenosti. Obsadenie objektov a plôch predpokladá dobré partnerstvo verejného a súkromného sektora. Obec by mala vychádzať v ústrety záujemcom o podnikanie a podnikateľom v obci a vytvárať podmienky na ich konkurencieschopné podnikanie.

Aktivity:

- C.1. 1 ■ Zlepšenie spolupráce súkromného a verejného sektora**
- C.1. 2 ■ Vytvorenie databázy voľných plôch a objektov**
- C.1. 3 ■ Príprava objektov a plôch na podnikanie**
- C.1. 4 ■ Vytváranie podmienok na konkurencieschopné podnikanie**
- C.1. 5 ■ Priemyselný park**

Opatrenie C.2 – Konkurencieschopné poľnohospodárstvo.

Cieľ: Zachovanie poľnohospodárskej činnosti v obci, obhospodarovanie pôdy, zlepšenie životných podmienok chovaných zvierat a pracovných podmienok pracovníkov v poľnohospodárstve.

Aj keď je poľnohospodárska výroba všeobecne na ústupe, vidiek bol a vždy bude späť s poľnohospodárstvom. Vidiecke obyvateľstvo sa odnepamätá živilo pestovaním poľnohospodárskych plodín a chovom dobytky. Z rozsiahlej činnosti jednotných roľníckych družstiev sa zachoval v mnohých obciach už len drobnochov súkromných osôb povýšený na záľubu alebo rozvíjajúca sa činnosť agrofárm. Poľnohospodársku aktivitu je potrebné vnímať z dvoch hľadísk. V súvislosti s rozvíjajúcou sa agroturistikou na Slovensku vnímame činnosť z pohľadu cestovného ruchu, na druhej strane aj ako činnosť ekonomickú prinášajúcu profit a pracovné miesta v obci. V tejto súvislosti je potrebné vytvárať agropodnikateľom také podmienky, ktoré napomáhajú rozvoju tejto činnosti v snahe o efektívnu produkciu a konkurencieschopné hospodárenie na farmách. Jestvujúce farmy je potrebné rozširovať, modernizovať, dbať na hygienu a snažiť sa o zlepšenie kvality života chovných zvierat. V povedomí obyvateľov treba pestovať vzťah k poľnohospodárstvu, ktoré k vidieckemu spôsobu života nesporne patrí a to

predovšetkým v snahe udržať takú mieru obhospodarovania súkromných poľnohospodárskych plôch, ktorá nenarúša vzhľad okolia, neznižuje kvalitu pôdy a zachováva biodiverzitu územia.

Aktivity:

- C 2. 1 ■ Zachovanie a podpora poľnohospodárskych činností v obci**
- C 2. 1 ■ Obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, lúk a pasienkov s cieľom zachovať kvalitu pôdy a biodiverzitu územia**

Opatrenie č. C. 3. – Cestovný ruch, agroturistika, zlepšenie propagácie obce a marketingové aktivity obce

Cieľ: Zvýšenie návštevnosti obce, zlepšenie propagácie lokality, zvýšenie atraktívnosti obce a rozvoj cestovného ruchu v obci.

Obec Melčice - Lieskové nemá vybudovanú žiadnu infraštruktúru cestovného ruchu, ťažiskom by mohli byť atraktívne ciele v obci ako Pamätná izba Jána Smreka a ciele v jej okolí. Potrebné je však zabezpečiť dostatočnú propagáciu lokality a obce. Tú môžu podporiť marketingové aktivity obce, zlepšenie www. prezentácie obce, prepojenie www. prezentácie s atrakciami v obci ako aj so zaujímavými súkromnými aktivitami v obci, vydávanie propagačných materiálov, komunikačný akčný plán obce, spolupráca s regionálnymi médiami a spolupráca s organizáciami zaoberajúcimi sa cestovným ruchom.

Aktivity:

- C. 3. 1 ■ Cyklotrasy**
- C. 3. 2 ■ Preádzka a údržba pamätnej izby Jána Smreka**
- C. 3. 3 ■ Údržba Parku Jána Smreka a jeho prvkov**
- C. 3. 4 ■ Zlepšenie propagácie obce**
- C. 3. 5 ■ Budovanie informačných tabúl a pútačov**
- C. 3. 6 ■ Marketingové aktivity obce**
- C. 3. 7 ■ Prepojenie www stránky obce s atrakciami v obci**
- C. 3. 8 ■ Vydávanie propagačných materiálov obce**

Opatrenie č. C. 4. – Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev, cezhraničná spolupráca a miestna akčná skupina.

Cieľ: Tvorba partnerstiev na lokálnej úrovni, nadviazanie cezhraničnej spolupráce, členstvo v miestnej akčnej skupine.

V dobe zlučovania inštitúcií s cieľom zefektívniť ich činnosť a dosiahnuť synergický efekt má účasť v partnerstvách na rôznej úrovni väčší význam ako kedykoľvek v minulosti. Obce sa spájajú do mikroregiónov v snahe o koordinovanejší rozvoj územia a využitie zvláštností a daností jednotlivých obcí v prospech ostatných účastníkov partnerstva. Spájanie obcí umožňuje taktiež lepšie čerpanie finančných prostriedkov z EU. Pre obec Melčice - Lieskové je preto členstvo v mikroregióne nevyhnutné. V súvislosti s polohou obce v blízkosti hraníc s Českou republikou otvárajú sa obci možnosti na nadviazanie slovensko-českej spolupráce s niektorou z obcí v ČR. Slovensko-české partnerstvo umožní okrem iných pozitívnych dopadov zároveň čerpať finančné prostriedky z Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014-2020. Pre toto cezhraničné

partnerstvo je potrebné vyhľadať obec, ktorá je charakterom podobná k obci Melčice - Lieskové a má záujem i možnosti rozvíjať podobné oblasti spolupráce.

Aktivity:

- C.4.1 ■ Členstvo v mikroregióne**
- C.4.2 ■ Nadviazanie cezhraničnej spolupráce s vhodným partnerom z ČR**
- C.4.3 ■ Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osov**
- C.4.4 ■ Tvorba partnerstiev verejného a súkromného sektora na lokálnej úrovni prinášajúca pozitívny efekt**
- C.4.5 ■ Členstvo v Miestnej akčnej skupine**

Prehľad stratégie obce Melčice – Lieskové do roku 2023

GLOBÁLNY CIEĽ		
<i>Udržateľný sociálno-ekonomický rozvoj obce maximálne využívajúci prednosti obce na jej ďalší rozvoj pri zachovaní dobrej kvality životného prostredia pre ďalšie generácie.</i>		
<i>Priorita A. Vytvorenie základných podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, dobudovanie a obnova základnej infraštruktúry, udržanie a rozvoj služieb občianskej infraštruktúry</i>	<i>Priorita B. Skvalitnenie ochrany životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.</i>	<i>Priorita C. Využitie vnútorných zdrojov obce, podpora podnikania, konkurencieschopné poľnohospodárstvo, cestovný ruch, agroturistika a zlepšenie propagácie obce.</i>
Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra	Opatrenie B.1. - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd.	Opatrenie č. C.1. – Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest.
Opatrenie č. A. 2. – Individuálna bytová výstavba (IBV), bytová politika	Opatrenie B.2.- Odpadové hospodárstvo	Opatrenie C.2 – Konkurencieschopné poľnohospodárstvo
Opatrenie č. A. 3. – Školská infraštruktúra	Opatrenie B.3.- Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	Opatrenie č. C. 3. – Cestovný ruch, agroturistika, zlepšenie propagácie obce a marketingové aktivity obce
Opatrenie č. A. 4. - Sociálne služby a zdravotníctvo	Opatrenie B. 4. - Ochrana ovzdušia	Opatrenie č. C. 4. – Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev, cezhraničná spolupráca a miestna akčná skupina.
Opatrenie č. A. 5. - Kultúrna infraštruktúra a šport		
Opatrenie č. A. 6. - Bezpečnosť obce		
Opatrenie č. A.7. – Služby všeobecnej vybavenosti.		

Špecifikované projektové zámery obce Melčice - Lieskové do roku 2023

Projektový zámer	Nositeľ	Predpokladané náklady (EUR)	Zdroj financovania	Podiel obce na financovaní (EUR)	Predpokladaný termín realizácie	opatrenie PRO
Rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníky	Obec	200 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	10 000	2016	A 1.1
Rekonštrukcia obecného úradu	Obec	40 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2 000	2016	A 7.1
Vybudovanie zberného dvora	Obec	50 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	10 000	2017	A 1.2 B 2.1
Vybudovanie odvodňovacích kanálov a poldrov	Obec	150 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7 500	2018	A 1.3 A 6.3
Cyklotrasy	Obec	20 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	1000	2019	A 5.6 C 3.2
Infraštruktúra voľného času, amfiteátre športoviská	Obec	300 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	15 000	2020	A 3.1 A 5.1
Sociálne zariadenia	Obec	700 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	35 000	2021	A 4.1
Priemyselný park	Obec	700 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	35 000	2022	A 2.5 C 1.5
ČOV + kanalizácia Dolina	Obec	700 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	35 000	2023	A 1.4 B 1.1 B 2.7
Plynofikácia časť Dolina	Obec	1 000 000	Eurofondy, štátny rozpočet, vlastné zdroje	50 000	2023	A 1.5
SPOLU		3 860 000		200 500		

D. Realizačná časť

13. Stanovenie merateľných ukazovateľov

Merateľné ukazovatele sú mechanizmom na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Slúžia na priebežnú kontrolu jednotlivých opatrení, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne mohli byť odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Pre účely kontroly plnenia aktivít v Programe rozvoja obce Melčice Lieskové bolo doporučené sledovanie nižšie uvedených ukazovateľov. Obec si v samostatnej prílohe môže určiť východiskový stav indikátorov a napláňovať ich rozvoj do ďalších rokov. Podľa stanoveného plánu môže kontrolovať ich plnenie.

Tab č. 19 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie			
Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia	Zisťovacia metóda
Počet obyvateľov žijúcich v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Saldo prirodzenej výmeny	+/-	1x ročne	Štatistika
Saldo migrácie	+/-	1x ročne	Štatistika
% obyvateľov želajúcich si zostať v obci	%	1x ročne	Prieskum
Počet zrekonštruovaných objektov technickej a občianskej infraštruktúry	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet pracovných miest vytvorených priamo v obci	počet	1x ročne	Štatistika, Partnerstvo
Počet nezamestnaných v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Počet domácností separujúcich odpad	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet domácností pripojených na internet	počet	1x ročne	Prieskum Partnerstvo
Počet občanov ovládajúcich počítačové zručnosti	počet	1x ročne	Prieskum
Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet detí navštevujúcich školské zariadenie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet kultúrnych a športových akcií poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov Pamätnej izby Smreka	Počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov obce	počet	1x ročne	Prognostika, Interné zdroje

14. Personálne zabezpečenie aktivít

Zrealizovanie aktivít vytýčených v tomto Programe rozvoja vyžaduje značnú náročnosť kladenú na personálne zabezpečenie. Nie je možné, aby manažment všetkých aktivít ležal na pleciach jednej osoby a to starostu obce. Z tohto dôvodu je potrebné, aby komisie OcZ na seba prevzali iniciatívu i spoluzodpovednosť za riešenie úloh uvedených v tomto programe a jednotliví členovia OcZ, v spolupráci so starostom, boli poverení konkrétnymi úlohami.

Taktiež je potrebné zapájať do plnenia aktivít vhodnou formou aj podnikateľské subjekty a občanov obce, ktorí môžu byť v rôznych oblastiach veľmi nápomocní.

Plán aktivít počíta s výraznou podporou z fondov EU. Dobrým riešením v tejto oblasti by bolo zabezpečenie jedného profesionálneho pracovníka – projektového manažéra pre obec, resp. výhodnejšou formou pre mikroregión. Pracovník by podľa požiadaviek obce, resp. obcí združených v mikroregióne vypracúval žiadosti o finančné prostriedky z fondov EU a iných grantových programov a pracoval by na implementácii už schválených programov a spolupracoval by s agentúrami, ktoré žiadosti po odbornej stránke spracovávajú a odborne sledujú i ich plnenie. V rámci implementácie projektov by na seba prevzal administratívne aktivity. Potrebné je však na túto pozíciu vybrať osobu, ktorá má k problematike a k životu na vidieku osobitý vzťah. Vybrať vhodnú osobu s dostatočnou motiváciou na túto prácu býva neraz obtiažne. Jej organizačné a finančné zabezpečenie môže byť vecou členských príspevkov obcí do mikroregionálneho združenia alebo sa môže obec snažiť získať prostriedky na projektového manažéra prostredníctvom podania projektu.

Ďalšou formou zabezpečenia činností v oblasti projektového manažmentu je úzka spolupráca s niektorou z profesionálnych firiem pôsobiacich v tejto oblasti. Zákazkové riešenie vypracovania, či implementácie projektu sa často javí oveľa efektívnejšie ako náklady na stáleho pracovníka. Dlhodobá spolupráca s jednou firmou taktiež umožňuje firme detailnejšie poznať potreby obce, na druhej strane ponúka obci zvýhodnený prístup pri riešení jej problémov ako aj finančné úľavy pri realizácii prác.

V prípade, že si vypracovanie žiadostí o finančné prostriedky z EU plánuje obec pokryť sama vlastnými zamestnancami, dôležité je zúčastňovať sa vzdelávacích aktivít v tejto oblasti (semináre, školenia k výzvam, k programom), aby obec nestratila kontakt s aktuálnymi informáciami k danej problematike. Nevyhnutné je taktiež pravidelné sledovanie internetových stránok venujúcich sa problematike fondov. Vhodné je absolvovať kurz projektového manažéra.

E. Finančná časť

15. Finančný plán

Na vykonanie jednotlivých opatrení tak, aby mohol byť do roku 2023 prostredníctvom naplnenia priorít a špecifických cieľov naplnený strategický cieľ obce Melčice - Lieskové bude potrebných viac ako 3,8 mil. EUR. Na vykonanie všetkých aktivít je potrebné zabezpečiť viac zdrojové financovanie – sústrediť finančné prostriedky od samosprávneho kraja, štátu, podnikateľských subjektov, nadácií a v neposlednom rade Európskej únie, pretože obec sa plánuje na celkovej čiastke finančných potrieb podieľať cca 200 tis. EUR.

Finančný plán počíta v značnej miere so získaním prostriedkov z fondov EU a iných dotačných programov. V prípade neúspechu obce pri ich získavaní, bude implementácia plánovaných aktivít a realizácia stratégie rozvoja spomalená, resp. bude nevyhnutné hľadať iné možnosti financovania aktivít ako napríklad úverové zdroje, súkromného investora alebo sponzorstvo.

Podľa vývoja finančných možností, požiadaviek obce a rozpočtu na príslušný rok je možné finančný plán každoročne prehodnotiť.

Tab č. 20 Finančný plán obce MELČICE - LIESKOVÉ do roku 2023				
Rok	Potreba prostriedkov	finančných	Financovanie z rozpočtu obce	Financovanie z iných zdrojov
2016		240 000	12 000	228 000
2017		50 000	10 000	40 000
2018		150 000	7 500	142 500
2019		20 000	1 000	19 000
2020		300 000	15 000	285 000
2021		700 000	35 000	665 000
2022		700 000	35 000	665 000
2023		1 700 000	85 000	1 615 000
SPOLU		3 860 000,00	200 500,00	3 659 500,00
zdroj: obec Melčice Lieskové				

16. Schválenie programu rozvoja obce Melčice Lieskové

Program rozvoja obce Melčice Lieskové do roku 2023 je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Melčice - Lieskové.

Program rozvoja obce Melčice - Lieskové do roku 2023 bol pripomienkovaný zastupiteľstvom obce Melčice - Lieskové v od 11.12.2015 do 16.12.2015.

Program rozvoja obce Melčice - Lieskové do roku 2023 bol verejne prerokovaný dňa 16.12.2015.

Program rozvoja obce Melčice - Lieskové do roku 2023 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 16.12.2015 uznesením 83/2015/OZ.

Program rozvoja obce Melčice - Lieskové do roku 2023 bol zverejnený dňa 16.12.2015 na webovej stránke obce Melčice - Lieskové.

Zoznam tabuliek a grafov

- Tab. č. 1 Vývoj počtu obyvateľov obce Melčice Lieskové 1991 – 2014
Tab. č. 2 Dôvody demografických zmien, saldo prirodzeného prírastku, migračné saldo a celkový prírastok
Tab. č. 3 Veková štruktúra obyvateľstva v obci Melčice - Lieskové v roku 2014
Tab. č. 4 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva Melčice - Lieskové
Tab. č. 5 Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania Melčice - Lieskové SOBD 2011
Tab. č. 6 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania
Tab. č. 7 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti
Tab. č. 8 Domy Melčice Lieskové SOBD 2011
Tab. č. 9 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti Melčice - Lieskové SOBD 2011
Tab. č. 10 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Melčice - Lieskové , porovnanie SOBD 2001 , 2011
Tab. č. 11 Počet uchádzačov o zamestnanie, obec Melčice - Lieskové 1998 - 2014
Tab. č.12 Kvalita pitnej vody –vodovody – vybrané obce podľa RÚVZ aktualizovaného merania
Tab. č. 13 Využitie pôdy - územie Melčice - Lieskové 2014
Tab. č. 14 Monitorovacie stanice čistoty ovzdušia, Trenčiansky kraj, 2013
Tab. č. 15 Veľké a stredné zdroje znečistenia ovzdušia v Trenčianskom kraji 2012
Tab. č. 16 Najväčší znečisťovatelia v Trenčianskom kraji za rok 2012
Tab. č. 17 Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji
Tab. č. 18 Majetok obce Melčice-Lieskové
Tab. č. 19 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie
Tab. č. 20 Finančný plán obce MELČICE - LIESKOVÉ do roku 2023
- Graf. č. 1 Vývoj počtu obyvateľov obce Melčice – Lieskové 1991 – 2014
Graf. č. 2 Prienik salda prirodzeného prírastku a migračného salda.
Graf. č. 3 Uchádzači o zamestnanie Melčice – Lieskové

Legislatívny rámec, východiská a použité zdroje

Legislatívny rámec:

- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
Zákon č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch,
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
Zákon č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy,
Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov,
Zákon č. 482/2003 Z. z. o Štátnej pokladnici,
Zákon č. 565/2001 Z. z. o investičných stimuloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
Zákon č. 235/2002 Z. z. o náležitostiach žiadosti o poskytnutie investičných stimulov,
Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
Zákon č. 156/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
Zákon č.184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon),
Vyhláška MŽP SR č. 398/2002 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,
Vyhláška MŽP SR č. 524/2002 Z. z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone odborného technicko – bezpečnostného dohľadu a o zaraďovaní vodných diel do jednotlivých kategórií,

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 525/2002 Z. z. , ktorou sa vyhlasuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských tokov
Vyhláška MŽP SR č. 556/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona,
Nariadenie vlády SR č. 491/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitých vôd,
Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd (§2 a§7 zrušené zákonom č. 184/2002 Z. z.),
Nariadenie vlády SSR č. 35/1979 Zb. o odplatach vo vodnom hospodárstve v znení nariadenia vlády ČSSR č 91/1988 Zb. a nariadenia vlády SR č. 235/1996 Z. z.,
Nariadenie vlády SSR č. 32/1975 Zb. o ochrane pred povodňami,
Nariadenie vlády SSR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení nariadenia vlády SASR č. 52/1981 Zb. (§2 ods. 1, §3 - §6 zrušené z.č. 184/2002 Z. z.),
Metodický pokyn MŽP SR z 5. 11. 2002 č. 817/2002 – 6.2 k nariadeniu vlády SR č. 491/2002 Z. z.,
Zákon 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 96/2002 Z. z., z. č. 2 61/2002 Z. z., z. č. 393/2002 Z. z. z. č. 529/2002 Z. z. (zákon o odpadoch),
Zákon č. 327/1996 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 553/2002 Z. z.,
Vyhláška MŽP SR č. 234/ 2001 Z. z. o zaradení odpadov do Zeleného, Žltého a Červeného zoznamu odpadov,
Vyhláška MŽP SR č. 273/2001 Z. z. o autorizácii, o vydávaní posudkov vo veciach odpadov o ustanovení osôb oprávnených na vydávanie posudkov o o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb v znení Vyhláška MŽP SR č. 399/2002 Z. z.,
Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení Vyhláška MŽP SR č. 409/2002 Z. z. (ďalej len nový Katalóg odpadov),
Vyhláška MŽP SR č. 516/2002 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu v znení Vyhlášky MŽP SR č. 337/2002 Z. z. a 773/2002 Z. z.
Smernica MŽP zo dňa 17.12.2001 č. 3/2001-6.3 o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí do Recyklačného fondu,
Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení Vyhláška MŽP SR č. 509/2002 Z. z.,
Smernica MŽP zo dňa 17.12.2001 č. 3/2001-6.3 o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí do Recyklačného fondu,
Zákon č. 327/1996 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 553/2002 Z. z.,
Zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Vyhláška MŽP SR č. 732/2002 Z. z. o zozname zálohovaných obalov, ktoré nie sú opakovateľné použiteľné a o výške zálohy za ne a o výške záloh za zálohované opakovane použiteľné obaly
Vyhláška MŽP SR č. 5/2003 Z. z. o výkone niektorých ustanovení zákona o odpadoch
Zákon č. 543/2002/ Z. z. o ochrane prírody a krajiny
Zákon č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín
Vyhláška MŽP č. 24/2003 Z. z.
Zákon č. 478/2002/ Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia (zákon o ovzduší)
Zákon č. 401/1998 z. z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia v znení z. č. 161/2001 Z. z., z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 478/2002 Z. z.
Zákon č. 76/1998 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme
Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. 265/1996. Z. z. o emisných kontrolách cestných motorových vozidiel v znení vyhl. Č. 307/1999 Z. z.
Vyhláška MŽP SR č. 60/2003 Z. z. , ktorou sa ustanovujú národne emisné stropy a a emisné knôty
Zákon č. 127/1994/Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP v znení z. č. 391/2000Z. z.

Použitá literatúra:

Atlas krajiny SR, SAŽP 2002

Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2010

Národný strategický a referenčný rámec

Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na roky 2007 - 2013

Národný rozvojový plán

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Význam, štruktúra a základné metodické tézy, Centrum pre podporu miestneho aktivizmu

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií

pre územie Trenčianskeho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja

Národný environmentálny akčný plán

Územný plán TSK

Okresný akčný environmentálny plán

Národný emisný inventarizačný systém, databáza údajov o znečisťovaní ovzdušia

Správa o stave životného prostredia kraja Trenčín, Trnava 2006

Súhrnná správa o verejných kanalizáciách

Správa o výchovnovzdelávacej činnosti ZŠ Melčice-Lieskové 2014/2015

Iné zdroje:

Dotazník vyplnený na obecnom úrade v obci Melčice-Lieskové

Webové zdroje :

www.statistics.sk

www.wikipedia.sk

www.Melčice-Lieskové.sk

<http://zs.melcice-lieskove.sk/sprava-o-vcv/>

Ostatné webové zdroje uvádzané pod čiarou

Fotografie zo stránky obce

Program rozvoja obce Melčice-Lieskové do roku 2023 pripravila : Trenčianska regionálna rozvojová agentúra, Opatovská 23, 911 01 Trenčín, Tel : 032/744 45 79, Fax: 032/744 39 90, trra@trra.sk, www.trra.sk V roku 2015 ako plánovací dokument obce Melčice-Lieskové vychádzajúci a rešpektujúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu ako aj vyššie plánovacie dokumenty v súlade so Zákonom o podpore regionálneho rozvoja a jeho novelizáciou.